

This question paper contains 2 printed pages]

B—100—2017

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Third Year) (Fifth Semester) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2017

GEOGRAPHY

Paper-XI

(Geography of India : Part-I)

(Friday, 13-10-2017)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

- N.B. :— (i) Attempt All questions.
(ii) All questions carry equal marks.
(iii) Use of map stencil is allowed.
(iv) Neat diagrams and sketch maps should be drawn wherever necessary.
(i) सर्व प्रश्न सोडवा.
(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
(iii) नकाशा स्टॅन्सिलचा वापर करण्यास परवानगी आहे.
(iv) योग्य त्या ठिकाणी सुवक आकृत्या व आराखडे काढणे आवश्यक आहे.

1. State the physical divisions of India and write in detail about Northern mountainous region. 10
भारताचे प्रमुख प्राकृतिक विभाग सांगून उत्तरेकडील पर्वतमय प्रदेशाविषयी सविस्तर माहिती लिहा.

Or

(किंवा)

Explain the distribution of vegetation types in India.

भारतातील वनस्पती प्रकाराचे वितरण स्पष्ट करा.

2. Write an essay on Indian monsoon. 10
भारतीय मान्सूनवर निबंध लिहा.

Or

(किंवा)

Write in detail about peninsular drainage system.

द्विपकल्पीय जलप्रणालीविषयी सविस्तर माहिती लिहा.

3. Explain the distribution of soil types in India. 10
भारतातील मृदा प्रकाराचे वितरण स्पष्ट करा.

P.T.O.

B2AB85BB697EEDC5BBF8B984CEC2E0B8

This question paper contains 2 printed pages|

B—135—2017

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Third Year) (Fifth Semester) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2017

GEOGRAPHY

Paper XII

(Development of Geographical Thought Part-I)

(Friday, 10-11-2017)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(iii) Use of map stencils is allowed.

(iv) Neat diagrams and sketch maps should be drawn wherever necessary.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iii) नकाशा स्टेंसिलचा वापर करण्यास परवानगी आहे.

(iv) योग्य त्या ठीकाणी सुबक आकृत्या व आराखडे काढणे आवश्यक आहे.

1. Write an account of the contribution of Greek geographers in the development of Geography. 10

भूगोलशास्त्राच्या विकासात ग्रीक भूगोलतज्ञांच्या योगदानाचा वृत्तांत लिहा.

Or

(किंवा)

Describe the contribution of W.M. Davis.

डब्ल्यु.एम. डेव्हीस यांच्या योगदानाचे वर्णन करा.

P.T.O.

WT

(2)

B—135—2017

2. Explain the concept of 'Neodeterminism'.

10

'नवनिरचयवाद' संकल्पना स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Describe the contribution of Alexandar von Humbolt.

अलेक्झांडर व्हॉन हुम्बोल्ट यांच्या योगदानाचे वर्णन करा.

3. Write in detail about contribution of Roman geographers.

10

रोमन भूगोलतज्ञांच्या योगदानाविषयी सविस्तर माहिती लिहा.

Or

(किंवा)

Explain the concept of 'Determinism'.

'निरचयवाद' संकल्पना स्पष्ट करा.

4. Write short notes on any *two* of the following :

10

(i) Indian Geographers

(ii) Die-Erdkunde

(iii) Possibilism

(iv) Al-Idrisi.

खालील कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :

(i) भारतीय भूगोलतज्ञ

(ii) डि-एर्डकुंडे

(iii) संभववाद

(iv) अल-इदरिसी.

B—135—2017

2

FE9B011C4842640B2BE8F0833AC102A7

This question paper contains 2 printed pages]

A—119—2018

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (Third Year) (Fifth Semester) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2018

(CBCS, Old and New Course)

GEOGRAPHY

Paper XIII (XII Old)

(DSE GEOG-I)

[Development of Geographical Thought (Part-I)]

(Saturday, 13-10-2018)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

- N.B.* :— (i) Attempt *All* questions.
(ii) *All* questions carry equal marks.
(iii) Neat diagrams and maps wherever necessary.
(iv) Use of map stencils is allowed.
(i) सर्व प्रश्न सोडवा.
(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
(iii) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या व नकाशे काढा.
(iv) नकाशी स्टेंसिलचा वापर करण्यास परवानगी आहे.

1. Write an account of contribution of Greek Geographers in the development of Geography. 10

भूगोलाच्या विकासातील ग्रीक भूगोल तज्ञांच्या योगदानाचा वृत्तांत लिहा.

Or

(किंवा)

Explain the contribution of Vidal-de-la Blache in the development of Geography.

भूगोलाच्या विकासातील व्हिदाल-द-ला-ब्लाश यांचे योगदान स्पष्ट करा.

P.T.O.

Time: One Hour

Instruction:
Attempt Any 40 Questions.

- 1 Aristotle was a ___geographer
अरिस्टॉटल हे एक ___भूगोलतज्ञ होते
- (A)Roman रोमन (B)Greek ग्रीक (C)Arab अरब (D)Indian भारतीय
- 2 The term "Geography" was firstly used by ___
संबंधीय 'भूगोल' ही संज्ञा ___बांनी मांडली
- (A)Hipparcus हिप्पारकस (B)Hommer होमर (C)Eratosthenes एराटोस्थेनीस (D)Thales थेल्स
- 3 Who among the following was the follower of deterministic view?
खालीलपैकी कोणत्या निश्चयावादी दृष्टीकोन मतावरणारा होता ?
- (A)Karl Ritter कार्ल रिटर (B)Von-Humbolt वॉन-हंबोल्ट (C)Ellen Semple एलन सेम्पल (D)All of the above सर्वांचे सार
- 4 In which Observatory did Brahmagupta work
ब्रह्मगुप्त बांनी शोधनाचे देवळात काम केले ?
- (A)Puna पुणे (B)Ujjain उज्जैन (C)Mumbai मुंबई (D)Nashik नाशिक
- 5 The circumference of the Earth for the first time measured by ___
संबंधीय पृथ्वीचा परिघ ___बांनी मोजला
- (A)Herodotus हॅरोडोटस (B)Eratosthenes एराटोस्थेनीस (C)Aristotle अरिस्टॉटल (D)Anaximander अनाक्सिमॅण्डर
- 6 'Man is the product of nature' this statement was given by ___
मानव निश्चयावादी निर्मिती आहे असे विधान ___बांनी केले
- (A)E. Huntington ए. हंटिंग्टन (B)Blache ब्लाशे (C)Ellen Semple एलन सेम्पल (D)Griffith Taylor ग्रिफिथ टेलर
- 7 Which of the following is not an Indian geographer ?
खालीलपैकी कोणत्या भारतीय भूगोलतज्ञ नाही ?
- (A)Bhaskaracharya भास्कराचार्य (B)Brahmagupta ब्रह्मगुप्त (C)Al-Idrisi अल-इद्रिसी (D)Aryabhatta आर्यभट्ट
- 8 'Siddhant shiromani' book was written by ___
सिद्धांत शिरोमणी ही पुस्तक ___बांनी लिहिली
- (A)Strabo स्ट्राबो (B)Aristotle अरिस्टॉटल (C)Al-Buruni अल-बुरुनी (D)Bhaskaracharya भास्कराचार्य
- 9 In which geographical concept does the phrase 'man is a slave of nature' comes from?
मानव निश्चयावादी वास्तव आहे हे वाक्य कोणत्या भौगोलिक संकल्पनेचे घटक ?
- (A)Possibilism संभववाद (B)Determinism निश्चयवाद (C)Neo-determinism नव-निश्चयवाद (D)None of these कोणतेही नाही
- 10 'Geography as empirical Science' concept stated by ___
भूगोल हे अनुभववादी शास्त्र आहे ही संकल्पना ___बांनी मांडली
- (A)Dudley Stamp डडले स्टॅम्प (B)Karl Ritter कार्ल रिटर (C)J. Makinder जे. मॅकिंडर (D)Jean Brunhes जीन ब्रुन्हेस
- 11 ___ is known as the father of the concept of possibilism
हे संभववाद संकल्पनेचे जनक म्हणून ओळखले जातात
- (A)Al-Idrisi अल-इद्रिसी (B)Varahmihir वराहमिहिर (C)Ellen Semple एलन सेम्पल (D)None of these कोणतेही नाही
- 12 ___ is known as the father of the concept of possibilism
हे संभववाद संकल्पनेचे जनक म्हणून ओळखले जातात
- (A)Vidal-De-La-Blache विदाल-दो-ला-ब्लाशे (B)Karl Ritter कार्ल रिटर (C)Von-Humbolt वॉन-हंबोल्ट (D)Ellen Semple एलन सेम्पल
- 13 'Kitab-Al-Hind' was written by ___
किताब-अल-हिंद ही पुस्तक ___बांनी लिहिली
- (A)Ptolemy टोलेमी (B)Al-binuni अल-बिनूनी (C)Strabo स्ट्राबो (D)Aristotle अरिस्टॉटल
- 14 ___ is known as the founder of British school of geography
हे ब्रिटीश भूगोल शास्त्राचे संस्थापक म्हणून ओळखले जातात

(A) J. Makinder

जे. माकिंडर

(B) Von-Thunen

वॉन थ्युनेन

(C) Hartner

हार्टनर

(D) Weber

वेबर

15 Which of the following is Roman Geographer?

कौनोंमेंसे रोमन भूगोलज्ञ कौनसा है?

(A) Von-Humbolt

वॉन हुंबोल्ट

(B) Karl Ritter

कार्ल रिटर

(C) Strabo

स्ट्राबो

(D) Richard Hartshome

रिचर्ड हार्टशोम

16 'Stop and Go Determinism' concept was postulated by ___

'स्टॉप एंड गो डिटर्मिनिज्म' का सिद्धांत किसने प्रतिपादित किया?

(A) Griffith Taylor

ग्रिफिथ टेलर

(B) Von-Humbolt

वॉन हुंबोल्ट

(C) Richard Hartshome

रिचर्ड हार्टशोम

(D) None of these

कोई नहीं

17 'The Treatise Geographic' book was written by ___

'ट्रीटिस ऑन जियोग्राफी' पुस्तक किसने लिखी?

(A) Vidal-de-la-Blache

विदाल-दे-ला-ब्लाश

(B) Strabo

स्ट्राबो

(C) Hommer

होमर

(D) Karl Ritter

कार्ल रिटर

18 'Geography is the study of areal differentiation of the world' said by ___

'भूगोलशास्त्र दुनिया के क्षेत्रीय भिन्नता का अध्ययन है' का यह कथन किसने कहा?

(A) Griffith Taylor

ग्रिफिथ टेलर

(B) Ellen Semple

एलन सेम्पल

(C) Al-Biruni

अल-बिरुनी

(D) Richard Hartshome

रिचर्ड हार्टशोम

19 'Nature is not more than adviser' this statement was given by ___

'प्रकृति हमसे अधिक सलाहकार नहीं है' यह कथन किसने दिया?

(A) Von-Humbolt

वॉन हुंबोल्ट

(B) Isa-Bomen

इसा-बोमन

(C) Ptolemy

टॉलेमी

(D) Vidal-de-la-Blache

विदाल-दे-ला-ब्लाश

20 Who is the founder of modern geography ?

आधुनिक भूगोलशास्त्र के संस्थापक कौन हैं?

(A) Aristotle

अ. रिस्टोटल

(B) Eratosthenes

एराटोस्थेनीस

(C) Von-humbolt

वॉन हुंबोल्ट

(D) Strabo

स्ट्राबो

21 'Geographica' book was written by ___

'जियोग्राफिका' पुस्तक किसने लिखी?

(A) Eratosthenes

एराटोस्थेनीस

(B) Ellen-Semple

एलन सेम्पल

(C) Al-Biruni

अल-बिरुनी

(D) None of these

कोई नहीं

22 Which geographer stated the Journal 'Annals-de-Geography'?

कौनसे भूगोलशास्त्रज्ञ ने 'अनल्स ऑफ जियोग्राफी' नामक पत्रिका शुरू की?

(A) Al-Biruni

अल-बिरुनी

(B) Ptolemy

टॉलेमी

(C) Strabo

स्ट्राबो

(D) Vidal-de-la-Blache

विदाल-दे-ला-ब्लाश

23 ___ was compared environment to a traffic police

कौनसे भूगोलशास्त्रज्ञ ने पर्यावरण को ट्रैफिक पुलिस से तुलना की?

(A) Fredrich Ratzel

फ्रेडरिक रट्ज़ेल

(B) Griffith Taylor

ग्रिफिथ टेलर

(C) Davis

डेविस

(D) Al-Biruni

अल-बिरुनी

24 'Heartland' theory was propounded by ___

'हार्टलैंड' सिद्धांत किसने प्रतिपादित किया?

(A) Spykman

स्पायकमन

(B) Ellen Semple

एलन सेम्पल

(C) L. Makinder

जे. माकिंडर

(D) Strabo

स्ट्राबो

25 The world famous 'Cosmos' book was written by ___

दुनिया भर में प्रसिद्ध 'कोस्मोस' पुस्तक किसने लिखी?

(A) Von-humbolt

वॉन हुंबोल्ट

(B) Karl Ritter

कार्ल रिटर

(C) Al-Idrisi

अल-इद्रिसी

(D) Ptolemy

टॉलेमी

26 ___ was not the follower of Deterministic view

कौनसे भूगोलशास्त्रज्ञ डिटर्मिनिस्टिक दृष्टिकोण का अनुयायी नहीं थे?

(A) Karl Ritter

कार्ल रिटर

(B) Ellen Semple

एलन सेम्पल

(C) Von-Humbolt

वॉन हुंबोल्ट

(D) Vidal-de-la-Blache

विदाल-दे-ला-ब्लाश

27 'Unity in Diversity' this Geographical concept was postulated by ___

'यूनिटी इन डायवर्सिटी' भूगोलीय सिद्धांत किसने प्रतिपादित किया?

(A) L. D. Stamp

एल. डी. स्टैम्प

(B) Karl Ritter

कार्ल रिटर

(C) Aryabhata

आर्यभट्ट

(D) Aristotle

अ. रिस्टोटल

28 'Aryasiddhant' book was written by ___

'आर्यसिद्धांत' पुस्तक किसने लिखी?

(A) Aryabhata

आर्यभट्ट

(B) Al-biruni

अल-बिरुनी

(C) Strabo

स्ट्राबो

(D) Aristotle

अ. रिस्टोटल

29 Which geographer does not believe the concept of possibilism ?

'संभववाद' संकल्पना न मानने वाला

(A) Von-Humbolt

वॉन ह्यूंबोल्ट

(B) Jean Brunhes

जीन ब्रुन्स

(C) Vidal-de-la-blache

विदाल-दे-ला-ब्लाश

(D) Demangeon

देमॉन्जेन

30 According to ___ 'Society is fashioned by Environment'

'संघट्टा घटते समाज पर्यावरणद्वारे निर्मित होता'

(A) Al-Biruni

अल-बिरुनी

(B) Aristotle

अरिस्टॉटल

(C) Friedrich Ratzel

फ्रेडरिच रैट्सेल

(D) None of these

कोई नहीं

31 Who among the following was the follower of Possibilistic view?

संभववादी की कौन सी अनुयायी थी?

(A) Vidal-de-la-Blache

विदाल-दे-ला-ब्लाश

(B) Jean Brunhes

जीन ब्रुन्स

(C) Carl Sauer

कार्ल साउर

(D) All of the above

सभी सही

32 'La-Geographic Human' book was written by ___

'मानवी भूगोल' का ग्रंथ ___ यानी लिखित

(A) Strabo

स्ट्रैबो

(B) Jean Brunhes

जीन ब्रुन्स

(C) Karl Ritter

कार्ल रिटर

(D) Al-Idrisi

अल-इद्रिसी

33 'Cycle of Erosion' Concept was developed by ___

'अभ्रक्षय' संकल्पना ___ यानी विकसित केली

(A) Griffith Taylor

ग्रिफिथ टेलर

(B) Ptolemy

टॉलेमी

(C) W. M. Davis

विल्हम मूर, डेविस

(D) Varahmihir

वराहमिहिर

34 ___ was the first geographer, who drawn the latitudes and longitudes on the world map

सर्वप्रथम ___ का भूगोलशास्त्रज्ञने जगाच्या नकाशावर अक्षांश व देशांश चिह्नित केले

(A) Al-Masudi

अल-मासूदी

(B) Tolemy

टॉलेमी

(C) Karl Ritter

कार्ल रिटर

(D) Aristotle

अरिस्टॉटल

35 The 'Erdkunde' book was written by ___

'एर्दकुन्डे' का ग्रंथ ___ यानी लिखित

(A) Karl Ritter

कार्ल रिटर

(B) Strabo

स्ट्रैबो

(C) Ptolemy

टॉलेमी

(D) Brahmagupta

ब्रह्मगुप्त

36 W. M. Davis was a ___ geographer

विल्हम मूर, डेविस हे एक ___ भूगोलशास्त्रज्ञ होते

(A) British

ब्रिटिश

(B) German

जर्मन

(C) American

अमेरिकन

(D) French

फ्रेंच

37 'The Land of Britain-Use and Misuse' book was written by ___

ब्रिटनची भूमी-उपयोग व दुरुपयोग' का ग्रंथ ___ यानी लिखित

(A) Tolemy

टॉलेमी

(B) Bhaskaracharya

भास्कराचार्य

(C) Karl Ritter

कार्ल रिटर

(D) Sir Dudley Stamp

सर ड्युडले स्टॅम्प

38 The concept 'Pays' was developed by ___

'पेस' ही संकल्पना ___ यानी विकसित केली

(A) Vidal-de-la-Blache

विदाल-दे-ला-ब्लाश

(B) Al-Biruni

अल-बिरुनी

(C) Aryabhatta

आर्यभट्ट

(D) None of these

कोई नहीं

39 Al-Idrisi was a ___ geographer

अल-इद्रिसी हे एक ___ भूगोलशास्त्रज्ञ होते

(A) American

अमेरिकन

(B) Arab

अरब

(C) Greek

ग्रीक

(D) British

ब्रिटिश

40 'Almagest' book was written by ___

'अल्मागॅस्ट' का ग्रंथ ___ यानी लिखित

(A) Von-Humbolt

वॉन ह्यूंबोल्ट

(B) Varahmihir

वराहमिहिर

(C) Tolemy

टॉलेमी

(D) Karl Ritter

कार्ल रिटर

CG-11-2020
WINTER EXAM 2020
Subject Name : SA-37_Geography-Development of geographical Thought
-(DSE-I)-XIII OR_V

Date : 17/03/2021

Duration : 60
min.

Instruction / सुचना / :-

- Follow the detail instructions given on OMR Sheet
- ओ एम आर वरील सर्व सूचनांचे पालन करावे.

Q.1 The term 'Geography' was first used by
सर्वप्रथम 'भूगोल' ही संज्ञा यांनी वापरली.
A) Hipparcus [हिप्पारकस]
B) Hommer [होमर]
C) Eratosthenes [इरॅटोथेनिस]
D) Thales [थेल्स]

Q.2 Who write the book 'Geographica'
जॉग्रफिया ' हा ग्रंथ कोणी लिहला.
A) W. M. Devis [डब्ल्यु. एम. डेव्हीस]
B) Karl Reter [कार्ल रिटर]
C) Eratosthenes [इरॅटोथेनिस]
D) Blache [ब्लॉस]

Q.3 La-Geographical Humaine book was written by
मानवी भूगोल हा ग्रंथ यांनी लिहला.
A) Jean Brunhes [जीन ब्रुन्स]
B) Von-Humbolt [व्हॉन हम्बोल्ट]
C) Strobo [स्ट्रॅबो]
D) None of these [यापैकी नाही]

Q.4 Who introduced the concept 'Cycle of Erosion'
क्षरणचक्र ' संकल्पना कोणी मांडली.
A) Ratzel [रॅटझेल्]
B) Hommer [होमर]
C) Thales [थेल्स]
D) W. M. Davis [डब्ल्यु. एम. डेव्हीस]

Q.5 In which geographical concept does the phrase 'man is a slave of nature' come from ?
मानव निसर्गाचा दास आहे हे वाक्य कोणत्या भौगोलिक संकल्पनेत येते.
A) Determinism [निश्चयवाद]
B) Neodeterminism [नवनिश्चयवाद]
C) Possibilism [संभववाद]
D) Probabilism [संभवावाद]

Q.6 Which of the following is not an Indian geographer ?
खालीलपैकी कोणता भारतीय भूगोलतज्ञ नाही.
A) Varah Mihir [वराहमिहीर]
B) Aryabhat 1 [आर्यभट्ट १]
C) Aryabhat 2 [आर्यभट्ट २]
D) Strabo [स्ट्रॅबो]

Q.7 Who started the study of Urban Geography in America ?
अमेरिकेत शहरी भूगोलाच्या अभ्यासाची सुरुवात कोणी केली.
A) Jean Brunches [जीन ब्रुन्स]
B)
C) OHK Spate [ओ. एच. के. स्पेट]
D)

Griffith Taylor [ग्रिफिथ टेलर]

None of the above [यापेकी नाही]

Q.8 The concept of 'Neo Determinism' was put forward by

नवनिश्च्यवादाची संकल्पना ने पुढे आणली.

- A) Lablache [ला. ब्लाश]
B) Griffith Taylor [ग्रिफिथ टेलर]

- C) Spate [स्पेट]
D) Davis [डेव्हीस]

Q.9 Who wrote 'Almagast' ?

आल्मागस्ट ' कोणी लिहले.

- A) Ptolemy [टॉलेमी]
B) Strabo [स्ट्रॅबो]

- C) Pilihi [प्लीनी]
D) Hommer [होमर]

Q.10 Who wrote the 'Treatise Geograpia' ?

ट्रिटीज ' जिओग्राफिया ' हा ग्रंथ कोणी लिहला.

- A) Strabo [स्ट्रॅबो]
B) Ptolemy [टॉलेमी]

- C) Spate [स्पेट]
D) Davis [डेव्हीस]

Q.11 Who was the first geography of the drawn the latitude and longitude in the world map ?

जगाच्या नकाशावर अक्षांश आणि रेखांश रेखाटणारा पहिला भूगोलतज्ञ कोण होता.

- A) Ptolemy [टॉलेमी]
B) Hommer [होमर]

- C) Varahmihira [वराहमिहिर]
D) Jean Brunches [जीन ब्रुन्स]

Q.12 'Kitab-UI-Hind' was written by.....

किताब - अल - हिंद यांनी लिहला.

- A) Al-Baruni [अल - बैरुनी]
B) Almasudy [अल - मसुदी]

- C) Al Idrisi [अल - इद्रीसी]
D) Ibn Batuta [इब्र बतूता]

Q.13 The world first climatic atlas 'Kitab Asnkali' was prepared by.....

जगातील पहिला हवामानाचा अटलास ' किताब अश्कल ' यांनी तयार केला होता.

- A) Al - Masudi [अल मसुदी]
B) Ibn-Shena [इब्र सीना]

- C) Al-Baruni [अल बैरुनी]
D) Ibn-Khaldun [इब्र खाल्दुन]

Q.14 Who laid the foundation of modern geographic thought ?

अधुनिक भौगोलिक विचारांचा पाया कोणी घातला.

- A) Humboldt and Ritter [ह्युम्बोल्ट आणि रिटर]
B) Hettner and Ritthopen [हेटनर आणि रिचथोपेन]

- C) Kant and Varenus [कॉट आणि वारेनीयस]
D) Huntington and Davis [हंटिंग्टन आणि डेव्हीस]

Q.15 Who is known as the founder of British School of geography ?

ज्यांना ब्रिटीश स्कूल ऑफ जॉग्राफिचे संस्थापक म्हणून ओळखले जाते.

- A) Roxby [रोक्सबी]
B) Geddes [गिडीस]

- C) Brunches [ब्रुन्स]
D) J. Mackinder [जे मॅकिंडर]

Q.16 Who wrote the 'Heartland Theory' ?

ज्यांनी 'हार्टलंड थ्योरी' लिहिले ?

हृदयस्थल सिध्दांत ' कोणी लिहला.

A) Hommer [होमर]

B) Mackinder [मॅकिंडर]

C) Ibn-Sheena [इब्र सीना]

D) Roxby [रॉक्सबी]

Q.17 was a world famous Greek geographer.

..... हा एक जगप्रसिध्द ग्रीक भूगोलतज्ञ होता.

A) Aristotle [अॅरिस्टॉटल]

B) Strabo [स्ट्रॅबो]

C) Al Baruni [अल बैरुनी]

D) Ibn Batuta [इब्र - बतूता]

Q.18 'Arya-siddhanta' book was written by

आर्यसिध्दांत ' हा ग्रंथ यांनी लिहला.

A) Aryabhatta [आर्यभट्ट]

B) Bhaskaracharya [भास्कराचार्य]

C) V. C. Raman [व्ही. सी. रमण]

D) Jayant Narlikar [जयंत नारळीकर]

Q.19 'Siddhanta Shiromani' book was written by

सिध्दांत शिरोमणी ' हा ग्रंथ यांनी लिहला.

A) Varah Mihir [वराहमिहीर]

B) Brahmgupt [ब्रम्हगुप्त]

C) Bhaskaracharya [भास्कराचार्य]

D) Aryabhatta [आर्यभट्ट]

Q.20 'Unity in diversity' this geographical concept was postulated by

विविधतेत एकता ही संकल्पना यांनी लिहली.

A) Karl Ritter [कार्ल रिटर]

B) V. C. Raman [व्ही. सी. रमण]

C) Strabo [स्ट्रॅबो]

D) Stamp [स्टॅम्प]

Q.21 'Cycle of Erosion' concept was developed by

क्षरणचक्र संकल्पना ' यांनी विकसित केली.

A) Jean Brunhes [जीन ब्रुन्स]

B) W. M. Davis [डब्ल्यु. एम. डेव्हीस]

C) Aryabhatta [आर्यभट्ट]

D) Ibn-Khaldun [इब्र खालदुन]

Q.22 Which geographer started the journal 'Annals de Geographic'.

अॅनल्स - दी - जिऑग्राफि ' हे नियतकालिक कोणत्या भूगोलतज्ञाने सुरु केले.

A) Strabo [स्ट्रॅबो]

B) Vidal-de-la-blache [विदाल- दी- ला ब्लाश]

C) Arayabhatta [आर्यभट्ट]

D) Al Idrishi [अल - इद्रीसी]

Q.23 Friedrich Ratzel was a thinking geographer.

फ्रेडरिक रॅटझेल् हे विचारसरणीचे भूगोलतज्ञ होते.

A) Possibilism [संभववाद]

B) Neo determinism [नवनिश्चयवाद]

C) Determinism [निश्चयवाद]

D) Stop and Go Determinism [थांबा आणि जा निश्चयवाद]

Q.24 was a India geographer.

..... हे भारतीय भूगोलतज्ञ होते.

A) Varahmihir [वराहमिहीर]

B) Al-Idrisi [अल - इद्रीसी]

C) Strabo [स्ट्रॅबो]

D) Ratzel [रॅटझेल्]

Q.25 Which geographer made the statement that 'The surface of the earth is a human habitation'.
पृथ्वीचा पृष्ठभाग हे मानवी निवासस्थान होय ' हे विधान कोणत्या तज्ञाने केले.

- A) Aristotle [अरिस्टॉटल]
B) Ptolemy [टॉलेमी]

- C) Al-Masudi [अल - मसुदी]
D) Von Humbolt [व्हॉन हुम्बोल्ट]

Q.26 Which of the following is not a American geographer ?
खालीलपैकी कोणता अमेरिकन भूगोलतज्ञ नाही.

- A) Brahmgupta [ब्रम्हगुप्त]
B) W. M. Davis [डब्ल्यु. एम. डेव्हीस]

- C) Richard Hartshorne [रिचर्ड हार्टशॉर्न]
D) None of these [यापैकी नाही]

Q.27 What is the name of the book known as the 'Golden page' in Humbolt's life?
हुम्बोल्ट यांच्या जीवनातील ' सोनेरी पान ' या नावाने ओळखल्या जाणाऱ्या ग्रंथाचे नाव काय आहे.

- A) Cosmoss [कॉसमॉस]
B) Die-Erdkunde [डी - अर्डकुंडे]

- C) Anthropogeography [अँथ्रोपोजिऑग्रफि]
D) None of these [यापैकी नाही]

Q.28 In which country was Jean Brunhes born ?
जीन ब्रुन्स यांचा जन्म कोणत्या देशात झाला.

- A) French [फ्रेंच]
B) India [भारत]

- C) England [इंग्लंड]
D) Arab [अरब]

Q.29 In which observatory did Brahmagupta work?
ब्रम्हगुप्त यांनी कोणत्या वेधशाळेत काम केले.

- A) Rameshwar [रामेश्वर]
B) Kashi [काशी]

- C) Ujjain [उज्जैन]
D) Dwarka [द्वारका]

Q.30 The concept of 'Eays' was developed by
पायस ' ही संकल्पना यांनी विकसित केली.

- A) Herodotus [हिरोडोटस]
B) Vidal-de-La-Blache [विदाल- दी- ला ब्लाश]

- C) Al-Biruni [अल बैरूनी]
D) Aryabhata [आर्यभट्ट]

Q.31 The Government of Indian named its first artificial satellite launched into space.....
भारत सरकारने अवकाशात सोडलेल्या आपल्या पहिल्या कृत्रीम उपग्रहास हे नाव दिले.

- A) Aryabhata [आर्यभट्ट]
B) Varahmihir [वराहमिहीर]

- C) Brahmagupta [ब्रम्हगुप्त]
D) Swaminathan [स्वामीनाथन]

Q.32 Who is the disciple of Aryabhata ?
आर्यभट्टाचा शिष्य कोण आहे.

- A) Varahmihira [वराहमिहीर]
B) Karl Ritter [कार्ल रिटर]

- C) Ellen Semple [एलन सेम्पल]
D) Bhaskaracharya [भास्कराचार्य]

Q.33 Who translated Varahmihira's 'Laghujatak' Granth into Arabic ?
वराहमिहीर यांच्या ' लघुजातक ' ग्रंथाचे अरबी भाषेत भाषांतर कोणी केले.

- A) Al-Baruni [अल बैरूनी]
B) Bhaskaracharya [भास्कराचार्य]

- C) Aryabhata [आर्यभट्ट]
D) Brahmigupta [ब्रम्हगुप्ता]

34 Which of the following Indian geographers has come up with the concept of 'Solar System' ?
लीलपैकी कोणत्या भारतीय भूगोलतज्ञाने सुर्यमाले विषयी संकल्पना मांडली आहे.

- A) Ramshankar [रामशंकर] C) Swaminathan [स्वामीनाथन]
B) Narlikar [नारळीकर] D) Aryabhatta [आर्यभट्ट]

35 What did Carl Ritter call the regional study ?
ल रितर यांनी प्रादेशिक अभ्यासाला कोणत्या नावाने संबोधले.

- A) Landeskunde [लँडरकुंडे] C) Milieu [मिल्यु]
B) Pays [पायस (लघूभौगोलिक क्षेत्र)] D) None of these [यापैकी नाही]

36 Which geographer made the statement Human conquest of Animals and Plants ?
मवाचा प्राणी व वनस्पतीवर विजय हे विधान कोणत्या भूगोलतज्ञाने केले.

- A) Aryabhat [आर्यभट्ट] C) Jean Brunches [जीन ब्रुन्स]
B) Al Biruni [अल बैरूनी] D) None of these [यापैकी नाही]

37 was compared environment to a traffic police.
. यांनी पर्यावरणाची तूलना वाहतूक पोलीसाशी केली.

- A) Von Thunen [व्हॉन थ्युनेन] C) Griffith Taylor [ग्रिफिथ टेलर]
B) Weber [वेबर] D) Makinder [मॅकिंडर]

38 The land of Britain - use & misuse book was written by
नची भूमी- उपयोग आणि दुरुउपयोग हा ग्रंथ यांनी लिहिला.

- A) Karl Ritter [कार्ल रितर] C) Humbolt [हुम्बोल्ट]
B) L. D. Stamp [एल. डी. स्टॅम्प] D) Makinder [मॅकिंडर]

39 Geography as empirical science concept stated by
ोल हे अनुभवजन्य शास्त्र ही संकल्पना यांनी मांडली.

- A) Strobo [स्ट्रॅबो] C) Makinder [मॅकिंडर]
B) Karl Ritter [कार्ल रितर] D) None of these [यापैकी नाही]

40 Al-Biruni was a geographer.
- बैरूनी हे एक भूगोलतज्ञ होते.

- A) Indian [भारतीय] C) Arab [अरब]
B) British [इंग्लंड] D) Greek [ग्रीक]

WT

(2)

B-81-2017

2. Explain the industrial development in India.
भारतातील औद्योगिक विकास स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Discuss on green revolution in India.

भारतातील हरितक्रांतीवर चर्चा करा.

3. Write in detail about International Trade of India.
भारताच्या आंतरराष्ट्रीय व्यापाराविषयी सविस्तर माहिती लिहा.

Or

(किंवा)

Discuss about consequences of population explosion in India.

भारतातील लोकसंख्या विस्फोटाच्या परिणामाविषयी चर्चा करा.

4. Write short notes on any two of the following :

- (i) Urbanization in India
- (ii) Traditional farming
- (iii) Industrial Regions
- (iv) Empowerment of Women.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :

- (i) भारतातील नागरीकरण
- (ii) पारंपारिक शेती
- (iii) औद्योगिक विभाग
- (iv) महिलांचे सवलिकरण.

B-81-2017

2

B2AB85BB697EEDC5BBF8B984CE735144

This question paper contains 2 printed pages]

B—81—2017

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2017

GEOGRAPHY

Paper XIV

(Geography of India Part II)

(Thursday, 12-10-2017)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(iii) Use of map stencils is allowed.

(iv) Neat diagrams and sketch maps should be drawn wherever necessary.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iii) नकाशा स्टेन्सिलचा वापर करण्यास परवानगी आहे.

(iv) योग्य त्या ठिकाणी सुवक आकृत्या व आराखडे काढणे आवश्यक आहे.

1. Explain the Spatial distribution of Population in India.

भारतातील लोकसंख्येचे अभिक्षेत्रीय वितरण स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Write in detail about the development of agriculture in the period of Second Five Year Plan.

दुसऱ्या पंचवर्षीक योजना काळातील कृषी विकासाविषयी सविस्तर माहिती लिहा.

P.T.O.

B2AB85BB697EEDC5BBF8B984CE735144

WT

(2)

B-81-2017

2. Explain the industrial development in India.
भारतातील औद्योगिक विकास स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Discuss on green revolution in India.

भारतातील हरितक्रांतीवर चर्चा करा.

3. Write in detail about International Trade of India.
भारताच्या आंतरराष्ट्रीय व्यापाराविषयी सविस्तर माहिती लिहा.

Or

(किंवा)

Discuss about consequences of population explosion in India.

भारतातील लोकसंख्या विस्फोटाच्या परिणामाविषयी चर्चा करा.

4. Write short notes on any two of the following :

- (i) Urbanization in India
- (ii) Traditional farming
- (iii) Industrial Regions
- (iv) Empowerment of Women.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :

- (i) भारतातील नागरीकरण
- (ii) पारंपारिक शेती
- (iii) औद्योगिक विभाग
- (iv) महिलांचे सबलिकरण.

B-81-2017

2

B2AB85BB697EEDC5BBF8B984CE735144

This question paper contains 2 printed pages]

A—161—2018

FACULTY OF SOCIAL SCIENCE (HUMANITIES)
B.A. (Third Year) (Fifth Semester) EXAMINATION
OCTOBER/NOVEMBER, 2018

GEOGRAPHY

Paper XIV (CBCS) and (XI CGPA)

[Geography of India : DGE-I (Part-I)]

(Tuesday, 16-10-2018)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

- N.B. :-*
- (i) Attempt *All* questions.
 - (ii) *All* questions carry equal marks.
 - (iii) Use of map stencils is allowed.
 - (iv) Neat diagrams and sketch maps should be drawn wherever necessary.
- (i) सर्व प्रश्न सोडवा.
 - (ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
 - (iii) नकाशा स्टेंसिलचा वापर करण्यास परवानगी आहे.
 - (iv) योग्य त्या ठिकाणी सुवक आकृत्या व आराखडे काढणे आवश्यक आहे.

1. Mention the major physical division of India and write in detail about *one* of them. 10

भारताचे प्रमुख प्राकृतिक विभाग सांगून त्यापैकी एकावर सविस्तर माहिती लिहा.

Or

(किंवा)

Explain the spatial distribution of vegetation types in India.

भारतातील वनस्पती प्रकारांचे अभिक्षेत्रीय वितरण स्पष्ट करा.

P.T.O.

This question paper contains 2 printed pages]

A—56—2019

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (Fifth Semester) (Regular) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2019

(CBCS Pattern)

GEOGRAPHY

Paper XIV (ESE-I)

(Geography of India Part-I)

(Thursday, 17-10-2019)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

- N.B. :-**
- (i) Attempt All questions.
 - (ii) Use of map stencils is allowed.
 - (iii) Neat diagrams and sketch maps should be drawn wherever necessary.
- (i) सर्व प्रश्न सोडवा.
- (ii) नकाशा स्टेन्सीलचा वापर करण्यास परवानगी आहे.
- (iii) योग्य त्या ठिकाणी सुबक आकृत्या व आराखडे कारणे आवश्यक आहे.

1. State the major physical division of India and write in detail about deccan plateau. 15

भारताचे प्रमुख प्राकृतिक विभाग सांगून दख्खणच्या पठाराविषयी सविस्तर माहिती लिहा.

Or

(किंवा)

Explain the types of soil in India.

भारतातील मृदेचे प्रकार स्पष्ट करा.

2. Explain the status and use of coal in India. 15

भारतातील दगडी कोळशाची स्थिती आणि उपयोग स्पष्ट करा.

P.T.O.

WT

(2)

A—56—2019

Or

(किंवा)

Describe the climatic regions of India.

भारताच्या हवामान प्रदेशाचे वर्णन करा.

3. Write short notes on any *two* of the following :

10

- (i) Hydroelectricity
- (ii) Drainage systems in India
- (iii) Norwesters
- (iv) Water conservation.

कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :

- (i) जलविद्युत
- (ii) भारतातील जलप्रणाली
- (iii) नॉर्वेस्टर्स
- (iv) जलसंधारण.

A—56—2019

2

1E4B56F1EF5FE8B23E3F5D6C3B55238F

CG-11-2020 WINTER EXAM 2020 Subject Name : SA-50_Geography-Geography of India -(DGE-I)- XIV (CBCS)_V_18-03-2021 Date : 18/03/2021	Duration : 60 min.
---	-----------------------

Instruction / सुचना / :-

- * Follow the detail instructions given on OMR Sheet
- * ओ एम आर वरील सर्व सूचनांचे पालन करावे.

Q.1 152

.....country is located in the eastern part of India.

हा देश भारताच्या पूर्व बाजूस स्थानांकित आहे.

A)Nepal [नेपाळ]	C)Mynmar [म्यानमार]
B)Pakistan [पाकिस्तान]	D)China [चीन]

Q.2 152

India and Srilanka is divided due to

भारत व श्रीलंका _____ मुळे विभक्त झाले आहेत.

A)Malacca Strait [मलाक्का सामुद्रधुनी]	C)Sunda Strait [सुदा सामुद्रधुनी]
B)Palk Strait [पाल्क सामुद्रधुनी]	D)Florida Strait [फ्लोरिडा सामुद्रधुनी]

Q.3 152

Accoding to area, India is largest Country with numberin the world.

क्षेत्रफळानुसार भारत जगात _____ क्रमांकाचा मोठा देश आहे.

A)Third [तीसरा]	C)Seventh [सातवा]
B)Second [दुसरा]	D)Fourth [चौथा]

Q.4 152

.....area is occupied by India of the world area.

जागतिक क्षेत्रफळाच्या _____ क्षेत्र भारताने व्यापले आहे.

A)2.46% [2.46%]	C)9.13% [9.13%]
B)1.48% [1.48%]	D)2.16% [2.16%]

Q.5 152

Length of land boundry of India isKilometer.

भारताच्या भू-सीमेची लांबी _____ किलोमीटर आहे.

A)7517 [7517]	C)16209 [16209]
B)15200 [15200]	D)8235 [8235]

Q.6 152

As per areastate is smallest in India.

क्षेत्रफळाच्या दृष्टीने _____ हे राज्य भारतातील सर्वात लहान राज्य आहे.

A)Delhi [दिल्ली]	C)Goa [गोवा]
B)Tripura [त्रिपुरा]	D)Punjab [पंजाब]

- A) Malbar [मलबार]
B) Karvar [कारवार]

- C) Coromandol [कोरोमंडल]
D) None of above [वरीलपैकी नाही.]

Q.15

Chilka Salt Water lake is situated inState

चिल्का हे खारया पाण्याचे सरोवर ___ राज्यात स्थित आहे.

- A) Andhra Pradesh [आंध्रप्रदेश] C) Maharashtra [महाराष्ट्र]
B) Odisha [ओडिशा] D) Kerala [केरळ]

Q.16

Area of Nicobar island isSqure Kilometer.

निकोबार बेटाचे क्षेत्रफळ ___ चौरस किलोमीटर आहे.

- A) 862 [862] C) 730 [730]
B) 36.5 [36.5] D) 48.6 [48.6]

Q.17

In Tibet, river sindhu is known as

तिबेट मध्ये सिंधू नदी ___ नावाने ओळखली जाते.

- A) Meghna [मेघना] C) Singi Khambab [सिंगी खम्बाब]
B) Padma [पदमा] D) Harike [हरिके]

Q.18

..... River originates on chota Nagpur Plateau .

छोटा नाठापूर पठारावरून ___ ही नदी उगम पावते.

- A) Kosi [कोसी] C) Gandak [गंडक]
B) Chambal [चंबळ] D) Damodar [दामोदर]

Q.19

Length of River Godavari isKilometer.

गोदावरी नदीची लांबी ___ किलोमीटर आहे.

- A) 851 [851] C) 2525 [2525]
B) 1465 [1465] D) 1337 [1337]

Q.20

Lonar lake is situated in the state of

लोणार सरोवर हे ___ राज्यात स्थित आहे.

- A) Maharashtra [महाराष्ट्र] C) Orissa [ओरिसा]
B) Karnatka [कर्नाटक] D) Andhra Pradesh [आंध्रप्रदेश]

Q.21

In India, type of climate is found.

भारतात ___ प्रकारच्या हवामान प्रकार आढळते.

- A) Tropical Moist [उष्णकटीबंधीय आर्द्र] C) Cold [थंड]
B) Tropical monsoon [उष्णकटीबंधीय मोसमी] D) Desert [वाळवंटी]

3/18/2021

Q.22

Most of rainfall in India is type.
भारतीतील बहुतांश पर्जन्य _____ प्रकारचा आहे.

A)Cyclonic [आवर्तीय]

B)Convctional [अभिसरण]

C)Orographic [प्रतिरोध]

D)None of above [वरीलपैकी नाही]

Q.23

The Fiery Wind blowing in the north-west part of India in the month of may-june is

मे जून महिन्यात भारताच्या वायव्य भागात वाहणाऱ्या अतिउष्ण वारे म्हणजे _____.

A)Loo [लू]

B)Jet Stream [जेट प्रवाह]

C)Mango Showers [आम्रसरी]

D)None of above [यापैकी नाही]

Q.24

In India, Highest temperature is recorded in the month of

भारतात जास्त तापमानाची नोंद _____ महिन्यात होते.

A)April [एप्रिल]

B)December [डिसेंबर]

C)May [मे]

D)March [मार्च]

Q.25

Pre. Monsoon rainfall is known as In maharashtra

महाराष्ट्रातील मान्सूनपूर्व पर्जन्य _____ म्हणून ओळखता जातो.

A)Cherry Blossom Shower [चेरी ब्लॉझम शॉवर]

B)Mango Showers [आम्रसरी]

C)Loo [लू]

D)Norwester [नॉर्वेस्टर]

Q.26

..... Is the highest rainfall Place in India.

भारतीतील _____ हे सर्वोच्च पर्जन्याचे ठिकाण आहे.

A)cherrapunji [चेरापुंजी]

B)Mausinram [मौसिनराम]

C)Leh [लोह]

D)Ganganagar [गंगानगर]

Q.27

The State of Punjab , Harayana receives rainfall in winter cause of this phenomena is

पंजाब व हरियाणा राज्यात हिवाळ्यात पर्जन्य पडतो. या घटनेचे कारण _____ आहे.

A)Western Disturbances [पश्चिम विलोभ]

B)Norwester [नॉर्वेस्टर]

C)South-West Monsoon [नैऋत्य मोसमी वारे]

D)None of above [वरीलपैकी नाही]

Q.28

..... State receives rainfall due to tropical cyclones.

उष्णकटीबंधीय आवर्तामुळे _____ राज्यात पर्जन्य पडतो.

A)Uttar Pradesh [उत्तरप्रदेश]

B)Rajasthan [राजस्थान]

C)Odisha [ओडिशा]

D)Tamilnadu [तामिळनाडू]

Q.29

Returning of monsoon Period is

मान्सूनच्या परतीचा _____ हा कालावधी आहे.

A)Mid september to mid december [मध्य

C)December to February [डिसेंबर ते फेब्रुवारी]

सप्टेंबर ते मध्य डिसेंबर)

D)None of above [वरीलपैकी नाही.]

B)June to September [जून ते सप्टेंबर]

Q.30

152

152

152

According to Koppen's Climatic type, Western Part of Rajasthan includes in type of climate.
कोपेनच्या हवामान प्रकारानुसार, राजस्थानच्या पश्चिम भागाचा समावेश _____ या हवामान प्रकारात होतो.

A)Bwh [BWh]

C)Am [Am]

B)H [H]

D)Bshw [Bshw]

Q.31

152

152

152

Regur Soil also known as

रेगूर माती _____ या नावानेही ओळखली जाते.

A)Black Cotton Soil [कापसाची काळी मृदा]

C)Alluvial Soil [गाळाची मृदा]

B)Red Soil [तांबडी मृदा]

D)Organic Soil [सेंद्रीय मृदा]

Q.32

152

152

152

Due to high content of iron type of Soil is Formed.

लोह तत्वाच्या अत्याधिक प्रमाणामुळे _____ प्रकारच्या मृदांची निर्माती होते.

A)Red Soil [तांबडी मृदा]

C)Regur Soil [रेगूर मृदा]

B)Laterite Soil [जांभी मृदा]

D)None of above [वरीलपैकी नाही]

Q.33

152

152

152

In Maharashtra type of vegetation is found.

महाराष्ट्रात _____ प्रकारची वने आढळतात.

A)Deciduous forests [पानझडी वने]

C)Evergreen forests [सदाहरित वने]

B)Thorny forests [काटेरी वने]

D)Alpine forests [अल्पाईन वने]

Q.34

152

152

152

..... tree is found in temperate humid forests .

_____ हा वृक्ष समशीतोष्ण कटिबंधीय आर्द्र वनामध्ये आढळतो.

A)Ash [अॅश]

C)Pine [पाईन]

B)Alfa.Alfa [अल्फा अल्फा]

D)Palas [पलस]

Q.35

152

152

152

Digboi crude oil production area is located in State .

दिग्बोई हे खनिजतेल उत्पादन क्षेत्र _____ राज्यात आहे.

A)Odisha [ओडिशा]

C)Assam [आसाम]

B)Karnatka [कर्नाटक]

D)Gujrat [गुजरात]

Q.36

152

152

152

High quality iron ore is

_____ हे उच्च प्रतिये लोहखनिज आहे.

A)Magnetite [मॅग्नेटाईट]

C)Limonite [लिमोनाईट]

B)Hemetaite [हेमेटाईट]

D)Siderite [सिडेराईट]

Q.37

152

152

152

The highest Production of manganese takes Place in State.

सर्वाधिक मॅगनीज उत्पादान _____ या राज्यात होते.

A) Maharashtra [महाराष्ट्र]

C) Punjab [पंजाब]

B) Odisha [ओडिसा]

D) Tripura [त्रिपुरा]

Q.38

Jayakwadi Hydro. Project is located in

जायकवाडी जलविद्युत प्रकल्प _____ राज्यात आहे.

A) Karnataka [कर्नाटक]

C) Maharashtra [महाराष्ट्र]

B) Gujrat [गुजरात]

D) Nagaland [नागालँड]

Q.39

Forest conservation act was made in by Indian Government.

भारतीय शासनाने वनसंधारण कायदा _____ या वर्षी बनविला.

A) 1972 [1972]

C) 1980 [1980]

B) 1986 [1986]

D) 1975 [1975]

Q.40

..... Is known as basic need of human being.

_____ ही मानवजातीची मुलभूत गरज म्हणून ओळखली जाते.

A) Money [पैसा]

C) Society [समाज]

B) Power [सत्ता]

D) Water [पाणी]

Time: One Hour

Max. Marks: 40

Instructions : Attempt any 40 questions

- 1 What is the number of India after China in world population?
लोकसंख्येच्या बाबतीत भारताचा रॉक नंतर जगात कितीवा क्रमांक लागतो?
- (A)First (B)Second (C)Third (D)Fourth
पहिला दुसरा तिसरा चौथा
- 2 In the area of world what is the percentage of India's area?
भारताचे क्षेत्रफळ जगाच्या क्षेत्रफळच्या किती टक्के आहे?
- (A)2.4% (B)2.5% (C)2.6% (D)2.7%
- 3 On the basis of density, how many types of distribution of population of India?
घनतेच्या आधारे भारतीय लोकसंख्येच्या एकूण किती प्रकार आहेत?
- (A)One (B)Two (C)Three (D)Four
एक दोन तीन चार
- 4 Which of the following factors effects on the distribution of population of India?
भारतीय लोकसंख्येच्या वितरणावर खालीलपैकी कोणते घटक परिणाम करतात ?
- (A)Physical factor (B)Social factor (C)Economic factor (D)All of the above
प्राकृतिक घटक सामाजिक घटक आर्थिक घटक सर्गीलपैकी सर्व
- 5 Following is the total area of India
भारताचे एकूण क्षेत्रफळ खालीलपैकी किती आहे?
- (A)35,87,263 Sq. km. (B)34,87,263 Sq. km. (C)33,87,263 Sq. km. (D)32,87,263 Sq. km.
- 6 Which of the following state has very low density in India?
भारतान खालीलपैकी कोणत्या राज्यात लोकसंख्येची घनता सर्वांत कमी आहे?
- (A)Arunachal Pradesh (B)Maharashtra (C)Karnataka (D)Bihar
अरुणाचल प्रदेश महाराष्ट्र कर्नाटक बिहार
- 7 Ganga river basin includes in which of the following population density area?
गंगा नदी मैदानाचा प्रदेश हा खालीलपैकी कोणत्या लोकसंख्येच्या घनतेच्या प्रदेशात सावधित्त होतो?
- (A)High density area (B)Medium density area (C)Low density area (D)None of the above
उच्च घनतेचा प्रदेश मध्यम घनतेचा प्रदेश कमी घनतेचा प्रदेश सर्गीलपैकी नाही
- 8 What are the causes of increase population in India
भारतातील लोकसंख्येच्या वाढीची कोणती कारणे आहेत?
- (A)Climate (B)Unemployment (C)Problems of education (D)All of the above
हवामान बेकारी शिक्षणाचा प्रश्न सर्गीलपैकी सर्व
- 9 Which of the state has very high density in India?
भारतातील कोणत्या राज्यात लोकसंख्येची घनता अतिउच्च जास्त आहे?
- (A)Maharashtra (B)West Bengal (C)Rajasthan (D)Madhya Pradesh
महाराष्ट्र पश्चिम बंगाल राजस्थान मध्य प्रदेश
- 10 How many people in India are dependent on agriculture
भारतातील किती टक्के लोक शेतीवर अवलंबून आहेत?
- (A)60% (B)70% (C)75% (D)80%
- 11 Basmati is the main kind of of which crop
बासमती हि कोणत्या विसर्पा प्रमुख जात आहे?
- (A)Wheat (B)Jawar (C)Rice (D)None of the above
गहू ज्वारी तांदूळ सर्गीलपैकी नाही
- 12 In India wheat crop sowing is done in which months?
भारतान गहूची रोपणी कोणत्या महिन्यात होते?
- (A)June-July (B)August-September (C)October-November (D)December-January
जून-जुलै ऑगस्ट-सप्टेंबर ऑक्टोबर-नोव्हेंबर डिसेंबर-जानेवारी
- 13 Who is the father of green revolution
हिरव्या क्रांतीचे जनक म्हणून कोणता श्रेष्ठपणे जातो?
- (A)M. S. Swaminathan (B)Prof. Norman Borlog (C)S. M. Joshi (D)None of the above
एम. एस. स्वामिनाथन प्रोफेसर नार्मन बोर्लॉग एस. एम. जोशी सर्गीलपैकी नाही
- 14 In India which two state are advance in the production of sugarcane crop ?
भारतात कोणती दोन राज्य ऊच्च क्रम उत्पादनात अग्रेसर आहेत
- (A)Maharashtra, Uttarpradesh (B)Orissa, West Bengal (C)Kerala, Karnataka (D)Gujrat, Rajasthan
महाराष्ट्र, उत्तरप्रदेश ओरिसा, पश्चिम बंगाल केरळ, कर्नाटक गुजरात, राजस्थान

15 Tea plant needs which type of climate?

चूचूरी रोपटरीनी संकेतण प्रकरणे इश्यातल माहुरे?

(A) Hot and Humid

(B) Cold

(C) Very Hot

(D) None of the above

उष्ण व ह्युद

शीत

बहुत उष्ण

वरीलपैकी नाही

16 Which are the following cotton production regions in India?

भारतीयपैकी भारतीय कपडूत उत्पादक प्रदेशे संकेते अहेत?

(A) Jammu Kashmir, Himachal Pradesh, Uttar Pradesh, Orissa, Meghalaya

(B) Punjab, Haryana, Gujarat, Maharashtra, Andhra Pradesh

(C) Kerala, Chhatisgarh, West Bengal, Bihar

(D) Assam, Arunachal Pradesh, Sikkim, Nagaland, Manipur

जम्मू-कश्मीर, हिमाचल प्रदेश, उत्तर प्रदेश, ओरिसा, मेघालय

पंजाब, हरियाणा, गुजरात, महाराष्ट्र, आंध्र प्रदेश

केरळ, छत्तीसगढ़, उत्तरांचल, बिहार

असम, अरुणाचल प्रदेश, सिक्किम, नागालैंड, मणिपुर

17 In which state green Revolution started?

हरियुकीतरीची सुरवळ कर्शन प्रथम भारतीय संकेतण राज्यात हासी?

(A) Maharashtra

(B) West Bengal

(C) Punjab

(D) Orissa

महाराष्ट्र

पश्चिम बंगाल

पंजाब

ओरिसा

18 In western Industrial region which of the following region includes?

पश्चिम औद्योगिक विभागत भारतीयपैकी संकेतण औद्योगिक विभागांचा सावदेश कुंते?

(A) Mumbai-Pune Industrial region

(B) Ahmadabad-Vadodara Industrial region

(C) Both A and B

(D) None of the above

मुंबई-पुणे औद्योगिक विभाग

अहमदाबाद-वडोदा औद्योगिक विभाग

वरीलपैकी A आणि B

वरीलपैकी एकुणु नाही

19 Tata Iron And Steel company is situated in which of the following state?

टाटा अयर्न अंड स्टील कंपनी हि भारतीयपैकी संकेतण महारात अहे?

(A) Jamshedpur

(B) Surat

(C) Delhi

(D) Kanpur

जमशेदपूर

सुरत

दिल्ली

कानपूर

20 Sindhurug and Ratnagiri these two rice consuming regions are situated which state in India?

सिंधुदुर्ग व रत्नागिरी हे तांदूळ उत्पादक प्रदेश भारतीयपैकी संकेतण राज्यात अहेत?

(A) Bihar

(B) Karnataka

(C) Maharashtra

(D) Kerala

बिहार

कर्नाटक

महाराष्ट्र

केरळ

21 Nagpur and Jamshedpur these two industrial regions are situated in which of the states?

नागपूर व जमशेदपूर हे दोन औद्योगिक विभाग संकेतण राज्यातील अहेत ?

(A) Maharashtra, Orissa

(B) Maharashtra, Madhya Pradesh

(C) Maharashtra, Bihar

(D) Maharashtra, Karnataka

महाराष्ट्र, ओरिसा

महाराष्ट्र, मध्य प्रदेश

महाराष्ट्र, बिहार

महाराष्ट्र, कर्नाटक

22 What is mean by exchange of goods or buying and selling of goods?

वस्तूंची अदलाबदल कोर कोरी-विक्री यास साप म्हणतात ?

(A) Industry

(B) Trade

(C) Export

(D) Import

उद्योग

व्यापार

रिपोर्ट

आयात

23 Hugli Industrial region is located in which of the following state?

भारतीयपैकी हुगळी औद्योगिक विभाग हा भारतीयपैकी संकेतण राज्यात अहे ?

(A) West Bengal

(B) Tamilnadu

(C) Maharashtra

(D) Madhya Pradesh

पश्चिम बंगाल

तमिळनाडू

महाराष्ट्र

मध्य प्रदेश

24 How many types of trade in India?

भारतीयपैकी व्यापाराचे कुणु कितरी प्रकार पडतात ?

(A) Two

(B) Three

(C) Four

(D) Five

दोन

तीन

चार

पाच

25 What is the full form of WTO?

WTO चे पूर्णरूप साप अहे?

(A) World Transport Organization

(B) World Trade Organization

(C) World Transport And Trade Organization

(D) None of the Above

26 Which of the following should be used for the increment of the productivity and export in the country ?

देशीय उत्पादकता व रिपोर्ट वाड्यायची अतुष्यस्य भारतीयपैकी कजाबा बापर काबा लागेल ?

(A) Human Force

(B) Modern Technology

(C) Old Technology

(D) None of the above

मानवी शक्ती

अधुनिक तंत्रज्ञान

पुणे तंत्रज्ञान

वरीलपैकी नाही

27 What is the full form of GATT?

GATT चे पूर्णरूप साप अहे?

(A) General Agreement on Tariff and Trade

(B) General Amendment on tariff and Trade

(C) General Agreement on Tourism and Trade

(D) None of the above

28 Which of the following are the contemporary challenges facing India?

भारतीयपैकी भारतीयपैकी संकेतण समसानीय आवकुने अहेत ?

(A) Globalization

(B) Women Empowerment

(C) Population Explosion

(D) All of the above

जागतिकीकरण

महिला शक्तीकरण

लोकसंख्या विस्फोट

वरीलपैकी सर्व

29 In India out of urban population how many percent people are under below poverty line?

भारतमधील शहरी लोकसंख्येपैकी किती टक्के लोक गरिबी रेषेखाली राहतात ?

- (A)22 (B)24 (C)26 (D)28

30 Which Indian industries have been hit globalization?

कोणत्या भारतीय उद्योगांचा जागतिकीकरणामुळे फटका बसला आहे ?

- (A)Jute (B)Cement (C)Toy making (D)Information Technology
जूट सेल्युलोज बरतणे खेळणी बनवणे माहिती तंत्रज्ञान

31 Which of the following scheme provide education to girls and their welfare in India?

भारतमधील शास्त्रीयपैकी कोणती योजना मुलींचे शिक्षण व त्यांचे कल्याण करणे ?

- (A)UJJAWALA (B)SWADHAR Scheme (C)Bell Bachao Bell Padhao (D)One stop center scheme
उज्ज्वला स्वयं सहाय योजना बेली बचाओ बेली पाहो वन स्टॉप सेंटर योजना

32 Which factors are responsible for the regional disparity in India?

भारतमधील प्रादेशिक विषमतेस कोणते घटक शक्यता आहेत ?

- (A)Disparate distribution of natural resources (B)Disparate distribution of man made resources (C)Governmental Policy (D)All of the above
सैद्धांतिक साधनसंपत्तीचे असमान वितरण मानवनिर्मित साधनसंपत्तीचे असमान वितरण शासकीय धोरण सर्वांपैकी सर्व

33 Which physical factors affect on rural settlement location?

ग्रामीण बसतीघरा स्थानावर परिणाम करणारा प्राकृतिक घटक कोणता आहे ?

- (A)Relief (B)Protection (C)Profession (D)Health
भूरचना संरक्षण व्यवसाय आरोग्य

34 Which organization strain on the liberalization?

पैसेची मुलबंदीकडून आर्थिक स्वातंत्र्य उद्घोषित करणारी संघटना कोणती आहे ?

- (A)World Health Organization (B)World Trade Organization (C)International Monetary Fund (D)International Labor Organization
जागतिक आरोग्य संघटना जागतिक व्यापार संघटना आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधी आंतरराष्ट्रीय श्रमिका संघटना

35 Which city is circular in pattern in India?

भारतमधील वर्तुळाकृती अडथळीसंपादने शहर कोणते आहे ?

- (A)Agra (B)Kanpur (C)Lakhnow (D)Delhi
अग्रा कानपूर लखनौ दिल्ली

36 Generally how are the patterns of rural settlement?

सर्वसाधारणपणे ग्रामीण बसतीघरांचे प्राकृतिक स्वरूप कोणते आहे ?

- (A)Rectangular Pattern (B)Linear Pattern (C)Triangular Pattern (D)All of the above
आयताकृती प्राकृतिक रेषाकृती प्राकृतिक त्रिकोणाकृती प्राकृतिक सर्वांपैकी सर्व

37 In which region Linear pattern settlement found in Maharashtra

सह्याद्रिपर्वता क्षेत्रात कोणत्या विभागातील बसतीघरांचे रेषाकृती प्राकृतिक स्वरूप आढळते ?

- (A)Khandesh (B)Konkan (C)Marathwada (D)Dharm
हानदेश कोकण मराठवाडा धर्म

38 Which equipment used to build house in India?

भारतमधील बांधकामासाठी वापरल्या जाणाऱ्या साहित्याचा वापर कोणता आहे ?

- (A)Soil (B)Stone (C)Wood (D)All of the above
माती दगड लाकूड सर्वांपैकी सर्व

39 Which of the following city is reorganized as the industrial city, which is the capital of Madhya Pradesh?

खालीलपैकी मध्यप्रदेशाची राजधानी असलेले संघटित शहर कोणते आहे ?

- (A)Nagpur (B)Jabalpur (C)Bhopal (D)Indore
नागपूर जबलपूर भोपाल इंदोर

40 In India internal trade agriculture goods are the first in number than what is the number of Industrial goods ?

भारतमधील आंतरगत व्यापार कृषीसंबंधी वस्तूंची संख्या तर औद्योगिक वस्तूंची संख्या किती स्थान आहे ?

- (A)Secondary (B)Tertiary (C)Quaternary (D)None of the above
द्वितीय तृतीय चतुर्थ कोणतेही नाही

(5)

20
XIV

BA_GEOGRAPHY_SEM_V

RA-148 Geography of India (DGEI) XIV (CBCS) & (XI CGPA)

Time: One Hour

Max. Marks: 40

Instructions : Solve 40 questions.

1 भारत को कहते हैं।
India is known as Land of

- (A) बड़े क्षेत्र (B) संस्कृति (C) विविधता (D) उद्योग
Large area culture diversity industries

2 भारत की तटीय मैदानों की चौड़ाई किमी है।
coastal plains of India is kms.

- (A) 7517 (B) 15200 (C) 5720 (D) 3240
7517 15200 5720 3240

3 प्राकृतिक दृष्टिकोण से भारत को कितने विभागों में बाँटा जा सकता है।
how many divisions of India according to physiography

- (A) 2 (B) 5 (C) 3 (D) 8
2 5 3 8

4 हिमालय की सबसे ऊँची चोटी कौन सी है?
which is the highest peak in Himalaya?

- (A) माउंट एवरेस्ट (B) नन्दा देवी (C) कालाश (D) शिवपुर
Mount Everest Nandadevi kalaubal Shuppud

5 सिन्धु नदी और सुलेज नदी के बीच हिमालय की कौन सी शृंखला स्थित है?
which Himalaya lies between Sindhu and sullej river?

- (A) पंजाब हिमालय (B) मध्य हिमालय (C) पूर्वी हिमालय (D) कश्मीर हिमालय
Punjab Himalaya Madhya Himalaya (inner) purva (Eastern) Himalaya Kashmir Himalaya

6 कंचनजंघा की ऊँचाई मीटर है।
kanchenjunga peak is metro in height

- (A) 8598 (B) 8848 (C) 7528 (D) 1309
8598 8848 7528 1309

7 रोहिलखंड का क्षेत्र कौन से राज्य में स्थित है।
in which state 'rohilkhand plain' is located?

- (A) मध्य प्रदेश (B) उत्तर प्रदेश (C) महाराष्ट्र (D) राजस्थान
Madhya Pradesh Uttar Pradesh Maharashtra Rajasthan

8 राजस्थान के मैदानों का क्षेत्रफल वर्ग कि.मी. है।
The area of Rajasthan plain is Sqkm

- (A) 175000 (B) 178000 (C) 272000 (D) 120000
175000 178000 272000 120000

9 महेंद्रगिरि पर्वत कौन से राज्य में स्थित है।
in which state mountain 'mahendragiri' is located?

- (A) कर्नाटक (B) उत्तराखण्ड (C) ओडिशा (D) बिहार
Karnataka Uttarakhand Orissa Bihar

10 कर्नाटक के मैदान कहते हैं।
Karnataka plane is also known as.....

- (A) कारवार (B) कोंकण (C) मलबार (D) कथवाड
Karwar konkani Malabar kathowad

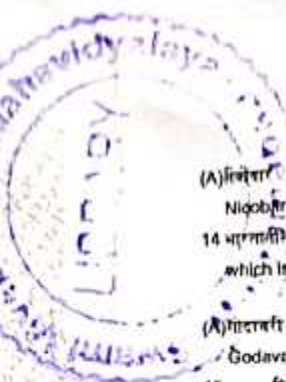
11 अरबी सागर में कौन सा द्वीप स्थित है।
which of the following island is found in In Arabian Sea?

- (A) अण्डमान (B) निकोबार (C) श्रीलंका (D) लकडिवे
Andaman Nicobar Shrilanka laccadive

12 कन्नूर से कन्याकुमारी तक फैला हुआ कौन सा राज्य है।
which plane is extended between kannore to kanyakumari

- (A) महाराष्ट्र (B) मलबार (C) कोरोमण्डल (D) कन्नड़
Maharashtra Malabar coromandel kannada

13 बंगाल की खाड़ी में कौन सा द्वीप सबसे बड़ा है।
which island is largest in area in Bengal sea?

- (A) निबोबा (B) अमनदीव (C) अंदमान (D) पोर्ट ब्लेयर
 Niboba Amnandiv Andaman Port Blair
- 14 भारत की सबसे बड़ी नदी कौन सी है?
 which is the largest river in India
- (A) गोदावरी (B) यमुना (C) गंगा (D) कृष्णा
 Godavari Yamuna Ganga Krishna
- 15 नदी बांग्लादेश में जमुना या यामुना के नाम से जानी जाती है।
 River is known as Jamuna in Bangladesh?
- (A) घागरा (B) दामोदर (C) ब्रह्मपुत्र (D) गंगा
 Ghagra Damodar Brahmaputra Ganga
- 16 राना प्रताप सागर का प्रकल्प कौन सी नदी पर स्थित है?
 on which river Rana Pratap Sagar project is situated?
- (A) शोण (B) चम्बल (C) कोसी (D) रावी
 Shone chambal kosi Ravi
- 17 चम्बल नदी के बेसिन कहते हैं।
 river basin of chambal is known as
- (A) दूबूँदी (B) कार्स्ट भूदृश्य (C) सुंदरबन (D) त्रिभुज प्रदेश
 Badland topography Karst topography Sundarban Delta
- 18 लोनार सौराष्ट्र के राज्य में स्थित है?
 in which state lonar crater is located?
- (A) ओरिसा (B) महाराष्ट्र (C) तमिलनाडु (D) राजस्थान
 Orissa Maharashtra Tamilnadu Rajasthan
- 19 भारत में सबसे अधिक वार्षिक वर्षा कौन से राज्य में होती है?
 which is the place of highest rainfall in India?
- (A) मेससिनराम (B) पश्चिम हिमालय (C) महाबलेश्वर (D) कोरोमंडल तट
 mawsynram Western Himalayas Mahabaleshwar Coromandel coast
- 20 भारत में कौन सी प्रकार की जलवायु पाई जाती है?
 which type of climate is found in India?
- (A) मानसून (B) गर्म और सूखे (C) आर्द्र (D) गर्म और सूखे
 Monsoon hot and dry humid dry and cold
- 21 कौन से संघ राज्य में सबसे अधिक वार्षिक वर्षा होती है?
 which of the union territory gets highest rainfall?
- (A) दमन द्वीप (B) अंदमान निकोबार (C) दादरा नगर हवेली (D) पॉन्डिचेरी
 Dew Daman Andaman and nicobar dadra nagar haveli pondichery
- 22 बंगाल में उष्णकटिबंधी चक्रवातों का कारण क्या है?
 in which season cyclone cydonas occurred in boy of Bengal?
- (A) लौटने वाला मानसून (B) गर्म (C) शीत (D) नैऋत्य मानसून
 Season of returning Manson summer winter Southwest monsoon
- 23 भारत में मई-जून के बीच उत्तर पश्चिम भाग में बोलिंग का कारण क्या है?
 the fry wiend bolwing in the north west part of India in the months of may- June is -
- (A) लू (B) नॉर्वेस्टर (C) जेट स्ट्रीम (D) आम्रशोभा
 Loo norwester jet stream mango showres
- 24 मानसून के लोह में होता है।
 Formation of mansoon lakes place in - ocean.
- (A) अटलांटिक (B) हिंदी (C) प्रशांत (D) आर्कटिक
 Atlantic Hindi Pacific Arctic
- 25 भारतीय जलवायु को वर्गीकृत करने वाले जलवायु वैज्ञानिक कौन हैं?
 who is the meteorologist classifying Indian Climate?
- (A) डॉ. कोपेन (B) ब्रुन्ट ब्लेयर (C) वेगनर (D) हेस
 Dr. Coeppen Brunt Blair Wegner Hess
- 26 लाल मिट्टी में कौन से तत्व की मात्रा अधिक होती है?
 In red soil which which element is higher in amount?
- (A) लोह (B) मैग्नीशियम (C) अल्युमिनियम (D) पोटैश
 Iron Magnesium Aluminium Potash
- 27 महाराष्ट्र पठार में कौन सी प्रकार की मिट्टी पाई जाती है?
 On Maharashtra plateau which type of soil is found?
- (A) रेगुर (B) रेगुर (C) पर्वतीय (D) लॉटेन्ट
 Regur soil Desert soil Mountain soil Latente soil

28 उष्णकटिबंधीय वाटिंगी वनात खालच्या प्रकारचे वृक्ष आढळतात ?
Which type of tree is found in tropical thorny forests ?

- (A) अजून (B) रोजवूड (C) पालस (D) शमी
Arjun Rozwood Palas Shami

29 महाराष्ट्रात प्रकारची वने आढळतात.
In maharashtra type of vegetation is found.

- (A) सदाहति वने (B) ग्राह्य वने (C) अल्पाचून वने (D) वाटिंगी वने
Evergreen Forests Deciduous Forests Alpine Forests Thorny Forests

30 सदाहति वनांचा वाढी या घटकवची ची गरज असते.
Evergreen Forests requires

- (A) उच्च पर्जन्य (B) कमी तापमान (C) खोल उतार (D) काळी मृदा
High rainfall Low temperature Deep slope Black Soil

31 वनस्पती व प्राणी या घटकववर आधारित आहेत.
Vegetation and Animals depend on

- (A) अन्न (B) आश्रय (C) पाणी (D) पैसे
Food Shelter Water Money

32 पृथ्वीवर जगावची टक्केवारी किती आहे ?
What is the percentage of forests on Earth?

- (A) 30.00% (B) 27.00% (C) 16.00% (D) 9.00%
30.00% 27.00% 16.00% 9.00%

33 हे उच्च दर्जाचे लोह खनिज आहे.
..... is the high quality iron ore.

- (A) सॅडरॉईट (B) मॅग्नेटाईट (C) लिमोनाईट (D) हेमेटाईट
Sederait Magnetaite Limonaile Hemetaile

34 भारतात सर्वाधिक मॅंगनीज उत्पादन या राज्यात होते.
the highest production of manganese takes place in state of India.

- (A) महाराष्ट्र (B) पंजाब (C) गुजरात (D) ओरिसा
Maharashtra Punjab Gujrat Orissa

35 बॉम्बे हाय क्रूड ऑइल उत्पादन क्षेत्र कोठे आहे.
Where is the Bombay High crude oil production area?

- (A) अरेबियन सा (B) ओरिसा (C) बंगालचा उपसागर (D) आसाम
Arabian sea Orissa Bay of Bengal Assam

36 सर्वांत जास्त कोळजाचे उत्पादन कोणत्या राज्यात आहे होते.
In which state highest coal production is found?

- (A) ओरिसा (B) झारखंड (C) बिहार (D) मध्य प्रदेश
Orissa Zarkhand Bihar Madhya pradesh

37 नविकरणीय ऊर्जेचे उदाहरण कोणते आहे.
Which is an example of renewable energy?

- (A) कोळसा (B) खनिज तेल (C) सौर ऊर्जा (D) नैसर्गिक वायू
Coal Petrol Solar energy Natural gas

38 जायकवादी विद्युत प्रकल्प कोणत्या राज्यात आहे ?
In which state Jayakwadi Hydropower Project is located ?

- (A) महाराष्ट्र (B) कर्नाटक (C) केरळ (D) तमिळनाडू
Maharashtra Kamataka Keral Tamilnadu

39 तमिळनाडू राज्यात हे अणु विद्युत निर्मिती केंद्र आहे.
..... Atomic power station located in Tamilnadu.

- (A) नरोरा (B) कल्पाकम (C) ट्रॉम्बे (D) कोटा
Narora Kalkapam Trombay Kota

40 आशियातील सर्वांत मोठे पवन ऊर्जा निर्मिती केंद्र या देशात उभारण्यात आले आहे.
Largest wind power station is constructed at In Asia.

- (A) पश्चिमी गोवा (B) त्रिभुवन (C) नाशा गुजरात (D) कनकना बंगाल

This question paper contains 2 printed pages!

RA—198—2022

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Third Year) (Fifth Semester) EXAMINATION

MAY/JUNE, 2022

(New Course)

GEOGRAPHY

Paper-XIV (DGE-I)

(Geography of India)

(Monday, 13-6-2022)

Time : 10.00 a.m. to 12.30 p.m.

Time—2½ Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) Use of map stencil is allowed.

(iii) Neat diagram and sketch maps should be drawn wherever necessary.

सूचना : (i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) नकाशा पेन्सिलचा वापर करण्यास परवानगी आहे.

(iii) योग्य त्या ठिकाणी सुबक आकृत्या व आराखडे काढणे आवश्यक आहे.

1. State the major physical divisions of India and write in detail about one of them. 15

भारताचे प्रमुख प्राकृतिक विभाग सांगून त्यापैकी एकावर सविस्तर माहिती लिहा.

Or

(किंवा)

Write an essay on Indian monsoon.

भारतीय मान्सूनवर निबंध लिहा.

P.T.O.

WT

(2)

RA—198—2022

2. Explain the distribution of soil types in India.

15

भारतातील मृदा प्रकाराचे वितरण स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Write in detail about achievements and limitations of green revolution in India.

भारतातील हरितक्रांतीच्या उपलब्धी आणि मर्यादा याविषयी सविस्तर माहिती लिहा.

3. Write short notes on any two of the following :

10

- (i) Location of India.
- (ii) Iron ore
- (iii) Himalayan River System
- (iv) Women empowerment.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :

- (i) भारताचे स्थान
- (ii) लोहखनिज
- (iii) हिमालय नदी प्रणाली
- (iv) महिला सबलीकरण

RA—198—2022

2

96D6B01EE1E276989A4FA97F6487F8

This question paper contains 2 printed pages]

A—141—2018

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2018

GEOGRAPHY

Paper XV

(Development of Geographical Thought-II)

(Monday, 15-10-2018)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(iii) Use of map stencils is allowed.

(iv) Neat diagrams and sketch maps should be drawn wherever necessary.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iii) नकाशा स्टेंसिलचा वापर करण्यास परवानगी आहे.

(iv) योग्य त्या ठिकाणी सुबक आकृत्या व आराखडे काढणे आवश्यक आहे.

1. Explain the concept of spatial organization. 10

अभिक्षेत्रीय संघटक संकल्पना स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Write in detail about Regional Approach.

प्रादेशिक दृष्टीकोणाविषयी सविस्तर लिहा.

2. Define the concept of region and explain the classification of region. 10

प्रदेश संकल्पनेची व्याख्या देवून प्रदेशाचे वर्गीकरण करा.

P.T.O.

WT

(2)

A—141—2018

Or

(किंवा)

What is meant by Model ? Discuss the classification of models in detail.

प्रतिमान म्हणजे काय? प्रतिमानाच्या वर्गीकरणाची सविस्तर चर्चा करा.

3. State the importance of quantitative approach in the study of geography. 10
भूगोलशास्त्राच्या अभ्यासातील सांख्यिकीय दृष्टिकोनाचे महत्व सांगा.

Or

(किंवा)

Explain the need of models in geographical study.

भूगोलशास्त्राच्या अभ्यासातील प्रतिमानाची गरज स्पष्ट करा.

4. Write short notes on any *two* of the following : 10

- (i) System Approach
- (ii) Types of Region
- (iii) Systematic Approach
- (iv) Significance of model.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :

- (i) संस्था दृष्टिकोण
- (ii) प्रदेशाचे प्रकार
- (iii) पद्धतशीर दृष्टिकोन
- (iv) प्रतिमानाचे महत्व.

A—141—2018

2

B5FBDF047EEC3E92637A32503A08A6D3

Time: One Hour

Instructions : Attempt 40 questions

Max. Marks: 40

- 1 ___ is the basic concept of Geography
___ हे भूगोलाची आधापणूक करणारा आहे
- (A) Terrain (B) Region (C) Division (D) Area/Spatial
भूप्रदेश प्रदेश विभाग अर्थक्षेत्र
- 2 The demarcation of regions on the basis of physical factor was done by ___
प्राकृतिक घटकाच्या आधारे प्रदेशांचे सीमांकन ___ यानी केले
- (A) Gatterer (B) Hommeyer (C) Zeune (D) Lejor
गट्टेरेर होमयेर झ्युने लेजर
- 3 ___ has called 'PaYs' to the biological region
___ यानी जीववैज्ञानिक प्रदेशांना "पेय" म्हटले आहे
- (A) Hommeyer (B) Zeune (C) Hettner (D) Blache
होमयेर झ्युने हेटनर ब्लाचे
- 4 ___ is an important feature of regions
___ हे प्रदेशांचे महत्त्वाचे वैशिष्ट्य आहे
- (A) Uniformity (B) Unity (C) Equality (D) Homogeneity
एकसमानता एकता समता समरूपता
- 5 Which of the following region is based on physical element?
खालीलपैकी कोणता प्रदेश प्राकृतिक घटकाने आधारित आहे?
- (A) Urban Region (B) Weather Region (C) Agricultural Region (D) Language Region
नागरी प्रदेश हवामान प्रदेश कृषि प्रदेश भाषा प्रदेश
- 6 The boundaries of the region are in ___ state
प्रदेशाची अडथळाची सीमा या ___ स्थितीच्या अवतार
- (A) Transitional (B) Unstable (C) Absolute (D) Relative
संक्रमण अस्थिर निश्चित सापेक्ष
- 7 The concept of spatial organization was considered as a major component of the subject of ___?
अर्थक्षेत्रीय संघटनेची संकल्पनेची ___ विषयाचा प्रमुख घटक मानले जाते
- (A) Political science (B) Sociology (C) History (D) Geography
राज्यशास्त्र समाजशास्त्र इतिहास भूगोल
- 8 Who mentioned the four types of spatial organization
अर्थक्षेत्रीय संघटनेचे चार प्रकार कोणी सांगितले?
- (A) P. Haggett (B) Filbrick (C) Ullman (D) Harve
पी. हॅगेट फिलब्रिक उलमन हार्वे
- 9 Central place is a major component of the ___ organization
केंद्रस्थान हे ___ संघटनेचा प्रमुख घटक आहे
- (A) Region (B) Spatial (C) Terrain (D) Geographical
प्रदेश अर्थक्षेत्रीय भूप्रदेश भौगोलिक
- 10 The theory of ___ helps to understand the nature of spatial organization
___ या संघटनेच्या सिद्धांतावरून अर्थक्षेत्रीय संघटनेचे स्वरूप समजण्यास मदत होते
- (A) Filbrick (B) Christaller (C) P. Haggett (D) All of the above
फिलब्रिक क्रिस्टलर पी. हॅगेट वरीलपैकी सर्व
- 11 ___ was first geographer to proposed the concept of spatial organization
___ या भूगोलशास्त्रज्ञाने अर्थक्षेत्रीय संघटनेची संकल्पनेबाबत प्रथम विचार मांडले
- (A) Christaller (B) Filbrick (C) Harve (D) Ullman
क्रिस्टलर फिलब्रिक हार्वे उलमन
- 12 ___ and distance are integral part of spatial organization
___ व अंतर अर्थक्षेत्रीय संघटनेसाठी अभिन्न घटक आहेत
- (A) Place (B) Region (C) Terrain (D) Space
स्थान प्रदेश भूप्रदेश स्थान
- 13 ___ has made significant contribution to the development of systematic Geography
यदुलश्रीर भूगोलाच्या विकसनात ___ या संघटनेचे महत्त्वपूर्ण योगदान आहे
- (A) Burnhard Waren (B) Butten (C) Devial Harve (D) P. Haggett
बर्नहार्ड वॉरेन बट्टेन डेव्हियल हार्वे पी. हॅगेट

- 14 ___ was the concept of study of whole earth
 संपूर्ण पृथ्वीचा अभ्यास म्हणजे ___ ची संकल्पना होती
- (A) Political science (B) Geography (C) History (D) Geography
 राजशास्त्र भूगोल इतिहास भूगोलशास्त्र
- 15 German Geographer ___ explained the difference between Systematic Geography and Regional Geography
 जर्मन भूगोलशास्त्रज्ञ ___ ने पद्धतशील भूगोल व प्रादेशिक भूगोल यातील फरक स्पष्ट केला
- (A) Humboldt (B) Carl Ritter (C) Richthofen (D) Bernhard Waren
 हम्बोल्ट कार्ल रिटर रिचोफेन बर्नहार्ड वॉरेन
- 16 The method of studying Regional Geography is the ___ study approach of Geography
 प्रादेशिक भूगोलशास्त्र अभ्यासाची पद्धत म्हणजेच भूगोलातील ___ अभ्यास दृष्टीकोन होय.
- (A) Regional (B) Systematic (C) Quantitative (D) Behavioral
 प्रादेशिक पद्धतशील सांख्यिकी वर्तनूक
- 17 ___ used the term "Chorology" for regional studies
 ___ यांनी प्रादेशिक अभ्यासासाठी "करोलोजी" ही शब्दा वापरली
- (A) Richthofen (B) Carl Ritter (C) Humboldt (D) Burntard Waren
 रिचोफेन कार्ल रिटर हम्बोल्ट बर्नहार्ड वॉरेन
- 18 Who came up with the idea of an "Organic Region" by making a comparative study of the human tribe
 मानवी जमातींच्या तुलनात्मक अभ्यास करून "ऑर्गेनिक प्रदेश" हायला शोधला कोणी शास्त्रज्ञ
- (A) Blache (B) Richthofen (C) Friedrich Ratzel (D) Carl Ritter
 ब्लाश रिचोफेन फ्रीड्रिच रॅट्सेल कार्ल रिटर
- 19 ___ have become an integral part of research in modern Geography
 आधुनिक भूगोलशास्त्रातील संशोधनासाठी ___ हे एक अविभाज्य अंग बनलेले आहे
- (A) Statistical Approach (B) System Approach (C) Systematic Approach (D) Regional Approach
 सांख्यिकी दृष्टीकोन पद्धत दृष्टीकोन पद्धतशील दृष्टीकोन प्रादेशिक दृष्टीकोन
- 20 ___ was written by William Bunge
 'विश्वामय देश याची' हा उप विहारा
- (A) Systematic Geography (B) Special Geography (C) Regional Geography (D) Theoretical Geography
 पद्धतशील भूगोल विशेष भूगोल प्रादेशिक भूगोल वैश्वशास्त्रिक
- 21 The ___ Approach is used to validate the paradigm and system
 प्रमाणित सिद्धांत पडताळण्यासाठी ___ दृष्टीकोनचा वापर होतो
- (A) System (B) Quantitative (C) Regional (D) Radical
 पद्धत सांख्यिकी प्रादेशिक मुलभूतशास्त्रावरील
- 22 ___ approach to human Geography was develop in the 1960's
 मानवी भूगोलशास्त्रातील ___ दृष्टीकोन इ. स. १९६० च्या दशकात विकसित झाला
- (A) Quantitative (B) Behavioral (C) Radical (D) All of the above
 सांख्यिकी वर्तनूक मुलभूतशास्त्रावरील वरील वेळेचे नाही
- 23 The geographer ___ created model of behavior
 ___ या शास्त्रज्ञाने वर्तनूकविषयक प्रयोगासाठी त्रिभुज तयार केले
- (A) Kirk (B) Gold (C) Sauer (D) Gilbert white
 किरक गोल्ड साउर गिल्बर्ट व्हाइट
- 24 The ___ geographer has been instrumental in developing behavioral approach
 ___ या भूगोलशास्त्रज्ञाने वर्तनूक दृष्टीकोन विकसित करण्यात महत्त्वाचे योगदान केलेले आहे
- (A) William Bung (B) Richard Pitte (C) Held Johnson (D) Kates
 विलियम बंग रिचर्ड पिट हेल्ड जॉन्सन केट्स
- 25 The study of the quality of life is ___ Geography
 जीवनगुणवत्तेचा गुणात्मक दर्जाचा अभ्यास म्हणजे ___ भूगोल होय
- (A) Regional (B) Radical (C) Quantitative (D) Behavioral
 प्रादेशिक मुलभूतशास्त्रावरील सांख्यिकी वर्तनूक
- 26 Which approach was developed by the publication of 'The research journal "Antipod"?'
 'अँटीपोड' या संशोधन पत्रिकेच्या प्रकाशनामुळे संशुद्ध दृष्टिकोनाचा विकास झाला
- (A) Radical (B) Behavioral (C) Quantitative (D) System
 मुलभूतशास्त्रावरील वर्तनूक सांख्यिकी पद्धत
- 27 Which Geographer contributed to the development of radical reformism in the 1970's
 इ. स. १९७० च्या दशकात मुलभूतशास्त्रावरील विक्रमशास्त्रावरील संशुद्ध भूगोलशास्त्रज्ञाने योगदान दिले?
- (A) Recklas (B) J. G. Grano (C) Gilbert White (D) David Harve
 रेकलस ज. ग. ग्रानो गिल्बर्ट व्हाइट डेव्हिड हार्वे
- 28 Which approach was developed at the end of the 20th century
 २० व्या शतकाच्या शेवटी शोधला दृष्टीकोन विकसित झाला

- (A) System
संस्था
- (B) Quantitative
सांख्यिक
- (C) Systematic
तदुत्तरित
- (D) Behavioural
वर्तणिक
- 29 ___ relationships are simple and easy
___ संबंध हैं सरल एवं आसानी
- (A) Parallel
समानांतर
- (B) Feed back
पुनर्वापन
- (C) Series
श्रृंखला
- (D) Simple and complexity
साधक व गुणगुणिक
- 30 Who popularized the term model in the 1960's
क. व. 1960 च्या दशकाने प्रसिद्धात हा शब्दाचा अर्थ वापरण्यात आणणारे लोकशास्त्रज्ञ कोणता ?
- (A) Haines-Young and Petch
हॉयन्स-यंग व पेटच
- (B) Haggett and Chorle
हॉगेट व चॉर्ले
- (C) Clark
क्लार्क
- (D) Ackoff
अॅकॉफ
- 31 Who said that "Any device or mechanism which generates prediction is a model"
"कोणत्याही यंत्रणेने किंवा यंत्रणेने प्रतीक्षाने देणे" असे कोणी म्हटले ?
- (A) Haggett and Chorle
हॉगेट व चॉर्ले
- (B) Ackoff
अॅकॉफ
- (C) Clark
क्लार्क
- (D) Haine-Young and Petch
हॉयन्स-यंग व पेटच
- 32 The relationship between nature and ___ is very complex
प्रकृती व ___ चा संबंध हा अतिशय गुंतागुंतीचा आहे
- (A) Human
मानव
- (B) Animal
प्राणी
- (C) Plant
वनस्पती
- (D) Soil
मृदा
- 33 Who gave an opinion on the role and need of model in human Geography ?
मानवी भूगोलात प्रतिमानाची भूमिका व गरज या विषयाचे स्पष्टीकरण देणारे कोणता शास्त्रज्ञ ?
- (A) P. Haggett
पी. हॉगेट
- (B) Clark
क्लार्क
- (C) Ackoff
अॅकॉफ
- (D) Skilling
स्किलिंग
- 34 ___ form the basis of theories and rules
___ च्या साहाय्याने सिद्धांत व नियम यांची निर्मिती होते
- (A) Quantitative
सांख्यिक
- (B) Model
प्रतिमान
- (C) Geometry
भूमिती
- (D) Mathematics
गणित
- 35 Which model was proposed by Ackoff?
अॅकॉफने कोणते प्रतिमान अॅकॉफ यांनी मांडले ?
- (A) Scale
प्रमाण
- (B) Mathematical
सांख्यिक
- (C) Natural
वैश्विक
- (D) Iconic
चित्रीक
- 36 What type of model is the dynamic model?
गतिक प्रतिमान हा कोणत्या प्रकारचा प्रतिमान आहे ?
- (A) Map
नकाशा
- (B) Scale
प्रमाण
- (C) Iconic
चित्रीक
- (D) Symbolic
सांकेतिक
- 37 The ___ model does not use the original image
___ प्रतिमानामध्ये मूळ चित्राची प्रतिमा वापरली जात नाही
- (A) Analogue
अनुसंध
- (B) Mathematical
सांख्यिक
- (C) Scale
प्रमाण
- (D) Theoretical
सैद्धांतिक
- 38 ___ are classified scale model, Simulation model, Theoretical model,
प्रमाण प्रतिमान, सिमुलेशन प्रतिमान, सैद्धांतिक प्रतिमान असे वर्गीकरण ___ यांनी केले
- (A) Chorle
चॉर्ले
- (B) Ackoff
अॅकॉफ
- (C) Cole and King
कोल व किंग
- (D) P. Haggett
पी. हॉगेट
- 39 Which model is considered as more reliable
कोणते प्रतिमान अधिक विश्वसनीय समजले जाते
- (A) Theoretical
सैद्धांतिक
- (B) Mathematical
सांख्यिक
- (C) Analogue
अनुसंध
- (D) Experimental
शासकीय
- 40 ___ model is considered as simple model
___ प्रतिमान हे सर्वांत सोपे प्रतिमान समजले जाते
- (A) Symbolic
सांकेतिक
- (B) Natural
वैश्विक
- (C) Analogue
अनुसंध
- (D) Scale
प्रमाण

Duration : 60 min.

CG-11-2020

WINTER EXAM 2020

Subject Name : SA-28_Geography-Devp- of Geographical Thought – XVI
(CBCS) OR_VI

Date : 17/03/2021

Instruction / सूचना / :-

- * Follow the detail instructions given on OMR Sheet
- * ओ एम आर वरील सर्व सूचनांचे पालन करावे.

Q.1 Central place is a major component of the organization.
केंद्रस्थळ हे संघटनाचा प्रमुख घटक आहे.

- A)Region [प्रदेश] C)Terrain [भूप्रदेश]
B)Spatial [अभिक्षेत्रीय] D)Geographical [भौगोलिक]

Q.2 The boundaries of the region are in state.
प्रदेशास असणाऱ्या सिमा या स्थितीच्या असतात.

- A)Transitional [संक्रमण] C)Absolute [निरपेक्ष]
B)Unstable [अस्थिर] D)Relative [सापेक्ष]

Q.3 The demarcation of regions on the basis of physical factors was done by
प्राकृतिक घटकांच्या आधारे प्रदेशांचे सीमांकन यांनी केले.

- A)Gatterer [गट्टेरर] C)Zeune [झ्युने]
B)Hommeyer [होमेयर] D)Lejor [लेजर]

Q.4 is a region based on cultural factors.
..... हा सांस्कृतिक घटकावर आधारित प्रदेश आहे.

- A)Weather region [हवामान प्रदेश] C)Religion region [धर्म प्रदेश]
B)Ecosystem region [परिसंख्या प्रदेश] D)None of the above [वरीलपैकी नाही]

Q.5 is an important feature of regions.
..... हे प्रदेशाचे महत्वाचे वैशिष्ट्य आहे.

- A)Uniformity [एकरूपता] C)Equality [समानता]
B)Unity [एकता] D)Homogeneity [समरूपता]

Q.6 has called 'Pays' to the biological region.
..... यांनी जीवन पद्धती युक्त प्रदेशाचे 'पेज' म्हटले आहे.

- A)Hommeyer [होमेयर] C)Hettnor [हेटनर]
B)Zeune [झ्युने] D)Blache [ब्लाश]

Q.7 and distance are integral part of spatial organization.
..... व अंतर अभिक्षेत्रीय संघटनेतील अभिन्न घटक आहेत.

- A)Place [ठिकाण] C)Terrain [भूप्रदेश]
B) D)

Region [प्रदेश]

Space [स्थान]

Q.8 Due to concept of spatial organization the nature of has become more pervasive and interrelated.

अभिक्षेत्रीय संघटन संकल्पनेमुळे विषयाचे स्वरूप अतिव्यापक व परस्पर संबंध स्पष्ट करणारे झाले.

- A) Geography [भूगोल] C) Political Science [राज्यशास्त्र]
B) Economic [अर्थशास्त्र] D) Sociology [समाजशास्त्र]

Q.9 The concept of spatial organization was considered as a major component of the subject of

अभिक्षेत्रीय संघटन संकल्पनेस विषयाचा प्रमुख घटक मानले.

- A) Political Science [राज्यशास्त्र] C) History [इतिहास]
B) Sociology [समाजशास्त्र] D) Geography [भूगोल]

Q.10 Who mentioned the four types of spatial organization ?

अभिक्षेत्रीय संघटनेचे चार प्रकार कोणी सांगितले.

- A) P. Haggett [पी. हॅगेट] C) Ullman [उलमन]
B) Fillbrick [फिलब्रिक] D) Harve [हर्वे]

Q.11 used the term 'chorology' for regional studies.

..... यांनी प्रादेशिक अभ्यासासाठी 'कोरॉलाजी' ही संज्ञा वापरली.

- A) Richthofen [रीशथोफेन] C) Humboldt [हुम्बोल्ट]
B) Carl Ritter [कार्ल रीटर] D) Burnhard Waren [बर्नहार्ड वारेन]

Q.12 was the concept of study of whole earth.

संपूर्ण पृथ्वीचा अभ्यास म्हणजे अशी संकल्पना होती.

- A) Political Science [राज्यशास्त्र] C) History [इतिहास]
B) Geography [भूगोल] D) Sociology [समाजशास्त्र]

Q.13 has made significant contribution to the development of systematic Geography.

पध्दतशीर भूगोलाच्या विकासात या तज्ञाचे महत्वपूर्ण योगदान आहे.

- A) Burnhard Waren [बर्नहार्ड वारेन] C) Devid Harve [डेव्हीड हर्वे]
B) Burteen [बर्टन] D) P. Haggett [पी. हॅगेट]

Q.14 The process of spatial organization is done sequentially according to the

अभिक्षेत्रीय संघटनाची प्रक्रिया ही नुसार क्रमाक्रमाने होत असते.

- A) Period [काल] C) Region [प्रदेश]
B) Time [वेळ] D) Place [ठिकाण]

Q.15 approach to Human Geography was developed in the 1960s.

मानवी भूगोलातील दृष्टीकोन इ. स. १९६० च्या दशकात विकसित झाला.

- A) Quantitative [सांख्यिकी] C) Radical [मूलसुधारणावादी]
B) Behavioural [वर्तणूक] D) All of the above [वरीलपैकी सर्वा]

Q.16 The geographer created model of behaviour.

..... या तज्ञाचे वर्तणूकविषयी प्रतिमानाची निर्मिती केली.

- A)Kirk [किर्क]
B)Gold [गोल्ड]

- C)Sauer [साऊर]
D)Gilbert White [गिल्बर्ट व्हाइट]

Q.17 German geographer explained the difference between systematic Geography and Regional Geography.

- जर्मन भूगोलतज्ञ ने पद्धतशीर भूगोल व प्रादेशिक भूगोल यातील फरक स्पष्ट केला.
A)Humboldt [हुम्बोल्ड] C)Richthofen [रीशथोफेन]
B)Carl Ritter [कार्ल रीटर] D)Burnhard Waren [बर्नहार्ड वारेन]

Q.18 The method of studying Regional Geography is the study approach of Geography.

- प्रादेशिक भूगोलाच्या अभ्यासाची पद्धत म्हणजेच भूगोलातील अभ्यास दृष्टीकोन होय.
A)Regional [प्रादेशिक] C)Quantitative [सांख्यिकी]
B)Systematic [पद्धतशीर] D)Behavioural [वर्तणूक]

Q.19 Which approach was developed at the end of the 20th Century ?

- २० व्या शतकाच्या शेवटी कोणता दृष्टीकोन विकसित झाला.
A)System [संख्या] C)Systematic [पद्धतशीर]
B)Quantitative [सांख्यिकी] D)Behavioural [वर्तणूक]

Q.20 have become an integral part of research in modern Geography.

- आधुनिक भूगोलामधील संशोधनासाठी हे एक अविभाज्य अंग बनलेले आहे.
A)Statistical Approach [सांख्यिकी दृष्टीकोन] C)Systematic Approach [पद्धतशीर दृष्टीकोन]
B)System Approach [संख्या दृष्टीकोन] D)Regional Approach [प्रादेशिक दृष्टीकोन]

Q.21 was written by William Bunge.

- विलीयम बंग यांनी हा ग्रंथ लिहिला.
A)Systematic Geography [पद्धतशीर भूगोल] C)Regional Geography [प्रादेशिक भूगोल]
B)Special Geography [विशेष भूगोल] D)Theoretical Geography [सैद्धान्तिक भूगोल]

Q.22 The approach is used to validate the paradigm and theory.

- प्रतिमान व सिद्धांत पडताळणीसाठी दृष्टीकोनाचा फायदा होतो.
A)System [संख्या] C)Regional [प्रादेशिक]
B)Quantitative [सांख्यिकी] D)Radical [मूलसुधारणावादी]

Q.23 The geographer has been instrumental in developing behavioural approach.

- या भूगोलतज्ञाने वर्तनात्मक दृष्टीकोन विकसित करण्यात महत्वाचे कार्य केलेले आहे.
A)William Bunge [विलियम बंग] C)Hold Johnson [व्होल्ड जॉन्सन]
B)Richard Pitte [रिचर्ड पीट] D)Kates [केट्स]

Q.24 The study of the quality of life is Geography.

- जीवनाच्या गुणात्मक दर्जाचा अभ्यास म्हणजे भूगोल होय.
A)Regional [प्रादेशिक] C)Quantitative [सांख्यिकी]
B)Radical [मूलसुधारणावादी] D)Behavioural [वर्तनात्मक]

Q.25 Which approach was developed by the publication of the research journal 'Antipod' ?
 अंटीपोड या संशोधन पत्रिकेच्या प्रकाशनामुळे कोणत्या दृष्टिकोनाचा विकास झाला.

- A) Radical [मूलसुधारणावादी] C) Quantitative [सांख्यिकी]
 B) Behavioural [वर्तणूक] D) System [संस्था]

Q.26 Which geographer contributed to the development of radical reformism in the 1970s ?
 इ.स. १९७० च्या दशकात मूलसुधारणावाद विकासासाठी कोणत्या भूगोल तज्ञाने योगदान दिले.

- A) Recklas [रेकलस] C) Gilbert White [गिल्बर्ट व्हाईट]
 B) J. G. Grano [जे. जी. ग्रानो] D) David Harve [डेव्हिड हॉर्वे]

Q.27 Who popularized the term model in the 1960s ?

इ.स. १९६० च्या दशकात प्रतिमान हा पारिभाषिक शब्द कोणत्या तज्ञाने लोकप्रिय केला.

- A) Haines-Young and Petch [हेन्स - यंग व पेच] C) Clark [क्लार्क]
 B) Haggett and Chorle [हॅगेट व चोर्ले] D) Ackoff [अॅकॉफ]

Q.28 is an important feature of regions.

..... हे प्रदेशाचे महत्वाचे वैशिष्ट्य आहे.

- A) Uniformity [एकरूपता] C) Equality [समानता]
 B) Unity [एकता] D) Homogeneity [समरूपता]

Q.29 Who said that 'Any device or mechanism which generates prediction is a model' ?
 पूर्वानुमाणास जन्म देणारे कोणतेही साधन किंवा तंत्र म्हणजे प्रतिमान होय' असे कोणी म्हटले.

- A) Haggett and Chorle [हॅगेट व चोर्ले] C) Clark [क्लार्क]
 B) Ackoff [अॅकॉफ] D) Haines-Young and Petch [हेन्स - यंग व पेच]

Q.30 The relationship between nature and is very complex.

निसर्ग व चा संबंध हा अतिशय गुंतागुंतीचा आहे.

- A) Human [मानव] C) Plant [वनस्पती]
 B) Animal [प्राणी] D) Soil [मृदा]

Q.31 Who gave an opinion on the role and need of model in Human Geography ?

मानवी भूगोलात प्रतिमान निर्मितीची भूमिका व गरज याविषयी कोणत्या तज्ञाने मत मांडले.

- A) P. Haggett [पी. हॅगेट] C) Ackoff [अॅकॉफ]
 B) Clark [क्लार्क] D) Skilling [स्किलिंग]

Q.32 The Model does not use the original image.

..... प्रतिमानामध्ये मूळस्थितीची प्रतिमा वापरली जात नाही.

- A) Analogue [अनुरूप] C) Scale [प्रमाण]
 B) Mathematical [गणितीय] D) Theoretical [सैध्दांतिक]

Q.33 Who defines that 'A system is a group of things or parts that work together through a regular set of relation' ?

संख्या म्हणजे वस्तू किंवा भागाचा समूह होय जो नियमित संच संबंधातून एकत्रित कार्य करतो अशी व्याख्या कोणी केली.

- A) Janes P. E. [जेन्स पी.ई.] C) Beri [बेरी]
 B) D)

P. Haggett [पी. हॅगेट]

Chorle [चोर्ले]

Q.34 relationships are simple and easy.

..... संबंध हे सरळ सोपे असतात.

A) Parallel [समांतर]

B) Feed back [पूनर्वतन]

C) Series [श्रेणी]

D) Simple and complexity [साधे व गुंतागुंतीचे]

Q.35 are classified scale model, simulation model, theoretical model.

प्रमाण प्रतिमान सिम्यूलेशन प्रतिमान सैध्दांतिक प्रतिमान असे वर्गिकरण यांनी केले.

A) Chorle [चोर्ले]

B) Ackoff [अॅकॉफ]

C) Cole and King [कोल व किंग]

D) P. Haggett [पी. हॅगेट]

Q.36 model is considered as simple model.

..... प्रतिमान हे सर्वात सोपे प्रतिमान समजले जाते.

A) Symbolic [सांकेतिक]

B) Natural [नैसर्गिक]

C) Analogue [अनुरूप]

D) Scale [प्रमाण]

Q.37 Which model is considered as more reliable.

कोणते प्रतिमान अधिक विश्वसनीय समजले जाते.

A) Theoretical [सैध्दांतिक]

B) Mathematical [गणितीय]

C) Analogue [अनुरूप]

D) Experimental [प्रायोगिक]

Q.38 form the basis of theories and rules.

..... च्या सहाय्याने सिद्धांत व नियम यांची निर्मिती होते.

A) Quantitative [सांख्यिकी]

B) Model [प्रतिमान]

C) Geometry [भूमिती]

D) Mathematics [गणित]

Q.39 Which model was proposed by Ackoff.

खालीलपैकी कोणते प्रतिमान अॅकॉफ यांनी मानले.

A) Scale [प्रमाण]

B) Mathematical [गणितीय]

C) Natural [नैसर्गिक]

D) Iconic [त्रिमिती]

Q.40 What type of model is the dynamic model?

गतिशील प्रतिमान हे कोणत्या प्रतिमानाचा प्रकार आहे.

A) Map [नकाशा]

B) Scale [प्रमाण]

C) Iconic [त्रिमिती]

D) Symbolic [सांकेतिक]

This question paper contains 2 printed pages!

B—159—2019

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) (Backlog) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2019

(CBCS Pattern)

GEOGRAPHY

Paper-XIV (CGPA) & XVII (CBCS) (DGE-II) Part-II

(Geography of India)

(Friday, 18-10-2019)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. :- (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(iii) Use of map stencils is allowed.

(iv) Neat diagrams and sketch maps should be drawn wherever necessary.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iii) नकाशा स्टेन्सिलचा वापर करण्यास परवानगी आहे.

(iv) योग्य त्या ठिकाणी सुबक आकृत्या व आराखडे काढणे आवश्यक आहे.

1. Write in detail about the development of agriculture in period of first five year plan. 10

पहिल्या पंचवर्षीक योजना काळातील कृषी विकासाविषयी सविस्तर माहिती लिहा.

Or

(किंवा)

Write in detail about Industrial region of India and their industrial structure.

भारतातील औद्योगिक प्रदेश आणि त्यांच्या औद्योगिक रचनेविषयी सविस्तर माहिती लिहा.

2. Describe the merits and demerits of globalization in India. 10

भारतातील जागतिकीकरणाच्या गुणदोषाचे वर्णन करा.

P.T.O.

Or

(किंवा)

Explain the factors affecting on the distribution of population in India.

भारतातील लोकसंख्येच्या वितरणावर परिणाम करणाऱ्या घटकांचे स्पष्टीकरण करा.

3. Explain the domestic and international trade of India. 10

भारताच्या राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय व्यापार स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Describe the rural settlement pattern in India.

भारतातील ग्रामीण वसाहतीचे प्रारूप वर्णन करा.

4. Write notes on any two of the following : 10

- (i) Gender discrimination
(ii) Industrial regions of India
(iii) Population explosion
(iv) Urbanization planning in India.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर टिपा लिहा :

- (i) लिंगभेद
(ii) भारतातील औद्योगिक प्रदेश
(iii) लोकसंख्या विस्फोट
(iv) भारतातील नागरीकरणाचे नियोजन.

CG-11-2020
WINTER EXAM 2020
Subject Name : SA-45_Geography-Geography of India – XVII
(CBCS)_VI

Date : 17/03/2021

Duration : 60
min.

Instruction / सूचना / :-

- Follow the detail instructions given on OMR Sheet
- ओ एम आर वरील सर्व सूचनांचे पालन करावे.

Q.1 World Population day is Clebrated on day. 152 152
जागतिक लोकसंख्या दिन रोजी साजरा केला जातो.
A)44270 [१५ मार्च] C)44428 [२० ऑगस्ट]
B)44388 [११ जुलै] D)11 Saptambar [११ सप्टेंबर]

Q.2 Population density of India as Per 2011 Cencus. 152 152
२०११ च्या जणगणनेनुसार भारतातील लोकसंख्येची घनता आहे.
A)364 [364] C)390 [390]
B)350 [350] D)382 [382]

Q.3 According to the 2011 cencus india has the biggest Population density in State. 152 152
२०११ च्या जणगणनेनुसार भारतात सर्वात जास्त लोकसंख्येची घनता राज्यात आढळते.
A)Rajestan [राजस्थान] C)Gujrat [गुजरात]
B)Behair [बिहार] D)Kerail [केरळ]

Q.4 Population Growth rate in india decreased in the year 152 152
भारतातील लोकसंख्या वाढीचा दर साली कमी झाला.
A)1931 [1931] C)1911 [1911]
B)1921 [1921] D)1951 [1951]

Q.5 Which is the Unit of Population density Measurment. 152 152
लोकसंख्येची घनता मोजण्याचे एकक आहे.
A)Family/ Meter [कुटुंब/ मीटर] C)Family/ C.M. [कुटुंब/ से. मी.]
B)Person/ sq.K.M. [व्यक्ती/ चौ.कि.मी.] D)Person/ Hector [व्यक्ती/ हेक्टर]

Q.6 Which of the following factors effects on the distribution of Population of India? 152 152
लोकसंख्येच्या वितरणावर खालिलपैकी घटक परिणाम करतो.
A)Social [सामाजिक] C)Economic [आर्थिक]
B)Physical [प्राकृतीक] D)All of the above [वरील सर्व]

Q.7 Indias Population as per cencus in 2011 is 152 152
२०११ च्या जणगणनेनुसार भारताची लोकसंख्या आहे.
A)111 Crore [१११ कोटी] C)131 Crore [१३१ कोटी]
B) D)

121 Crore [१२१ कोटी]

141 Crore [१४१ कोटी]

Q.8 First Population census took place in India in the year

भारतात पहिली लोकसंख्येची जनगणना साठी झाली.

A)1881 [1881]

C)1871 [1871]

B)1860 [1860]

D)1971 [1971]

Q.9 Who is the father of green revolution.

हरितक्रांतीचे जनक म्हणून कोणास ओळखले जाते.

A)Prof. Norman Borlaug [प्रोफेसर नार्मन बोरलॉग]

C)M. S. Swaminathan [एम. एस. स्वामीनाथन]

B)S. M. Joshi [एस. एम. जोशी]

D)None of the above [वरीलपैकी नाही]

Q.10 Agriculture is a Economic activity.

कृषी हा आर्थिक व्यवसाय आहे.

A)Primary [प्राथमिक]

C)Tertiary [तृतीय]

B)Secondary [दुय्यम]

D)Quaternary [चतुर्थ]

Q.11 The direction of slope at south slope of Himalaya is

हिमालयाच्या दक्षिण उतारावर घराची दिशा असते.

A)South bound [दक्षिणभिमुखी]

C)West bound [पश्चिमभिमुखी]

B)East bound [पूर्वभिमुखी]

D)All of the above [वरील सर्व]

Q.12 The Percentage of People living in rural settlement in India is

भारतात टक्के लोक ग्रामिण वस्तीत राहतात.

A)0.8 [0.8]

C)0.85 [0.85]

B)0.75 [0.75]

D)0.65 [0.65]

Q.13 Moving settlement in Assam is found at

आसाममधील झुलती वस्ती येथे आढळतात.

A)Land [जमिनीवर]

C)Grass [गावतावर]

B)Tree or Pole [झाडावर किंवा खांबावर]

D)All of the above [वरील सर्व]

Q.14 Is physical element that affects the Place of rural settlement.

ग्रामिण वस्तीच्या स्थानावर परिणाम करणारा हा प्राकृतिक घटक आहे.

A)Occupation [व्यवसाय]

C)Protection [संरक्षण]

B)Relief [भुरचना]

D)Health [अरोग्य]

Q.15 Is the Principle support of rural settlement.

ग्रामिण वस्तीचा हा प्रमुख आधार आहे.

A)Agriculture [कृषी]

C)Transport [वाहतूक]

B)Trade [व्यापार]

D)Industrial [औद्योगिकरण]

Q.16 How Many types of rural settlement are found in India.

भारतात ग्रामिण वस्तीचे प्रकार पडतात

A]9 [9]

C]12 [12]

B]7 [7]

D]10 [10]

Q.17 Is the Main occupation at linear Pattern settlement.

रेषाकृती वस्त्यामध्ये हा प्रमुख व्यवसाय आहे.

A]Fishing [मासेमारी]

C]Agriculture [शेती]

B]Mining [खाणकाम]

D]Industry [उद्योग]

Q.18 The Models of rural settlement are

ग्रामिण वस्तीचे प्रारूपे आहेत.

A]Linear Pattern [रेषाकृती प्रारूप]

C]Trangular Pattern [त्रिकोणाकृती]

B]Rectangular Pattern [आयाताकृती प्रारूप]

D]All of the above [वरील सर्व]

Q.19 % of People out of rural Population live under Poverty Line.

भारतात ग्रामिण लोकसंख्येपैकी टक्के लोक दारिद्र्य रेषेखाली राहतात.

A]30 [30]

C]20 [20]

B]25 [25]

D]10 [10]

Q.20 Is the Place for agricultural Product in indian internal Trading.

भारताच्या अंतर्गत व्यापारात कृषीमालाला स्थान आहे.

A]Secondary [दुय्यम]

C]Third [तृतीय]

B]Primary [प्रथम]

D]None of the above [वरील पैकी नाही]

Q.21 Which Organisations strain on the liberalisation of foregin investment and foregin trade?

परकीय गुंतवणूक आणि परकीय व्यापार उदारीकरणावर कोणत्या संघटनांचा ताण आहे.

A]International Monetary Fund

C]World Trade Organisation [जागतिक व्यापार संघटना]

[आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधी]

B]World Health Organisation [जागतिक

D]International labour Organisation [आंतरराष्ट्रीय कामगार

अरोग्य संघटना]

संघटना]

Q.22 Scheme Provide education to girls and their welfare.

..... योजना मुलिंना शिक्षण आणि त्यांचे कल्याण करते.

A]One stop centre scheme [वन स्टॉप सेंटर

C]Ujjawla [उज्वला]

योजना]

D]Beti Bachaw Beti Padhav [बेटी बचाव बेटी पढाओ]

B]Swadhar scheme [स्वाधार योजना]

Q.23 Which of the following should be used for the increment of the Productivity and export in the country?

देशातील उत्पादकता व निर्यात वाढवावयाची असल्यास खालिलपैकी कशाचा वापर करावा लागेल.

A]Modern Technololgy [अधुनिक तंत्रज्ञान]

C]Old Technology [जुने तंत्रज्ञान]

B]Human force [मानवी शक्ती]

D]None of the above [वरील पैकी नाही]

Q.24 Which is the biggest Industrial region in india.

भारतातील सर्वात मोठा औद्योगिक विभाग आहे.

A]Damodar - Hugali Industrial region

C]Nagpur, Jabalpur Industrial region [नागपुर, जबलपूर

[दामोदर - हुगळी औद्योगिक विभाग]

औद्योगिक विभाग]

B) Mumbai - Pune Industrial region [मुंबई-पुणे औद्योगिक विभाग] D) None of the above [वरील पैकी नाही]

Q.25 Which of the following contemporary issues are against India.

भारतासमोर खालीलपैकी कोणते समकालिन आव्हाने आहेत.

- A) Globalization [जागतिकीकरण] C) Woman Empowerment [महिला सक्षमीकरण]
B) Population Explosion [लोकसंख्या विस्फोट] D) All of the above [वरील सर्व]

Q.26 In India, Pune, Mumbai Industrial area is in the State.

भारतात पुणे, मुंबई - औद्योगिक प्रदेश राज्यात आहे.

- A) Uttar Pradesh [उत्तरप्रदेश] C) Madhya Pradesh [मध्यप्रदेश]
B) Punjab [पंजाब] D) Maharashtra [महाराष्ट्र]

Q.27 The Green Revolution in India started in the year

भारतात हरितक्रांती वर्षी सुरू झाली.

- A) 1964 [1964] C) 1962 [1962]
B) 1965 [1965] D) 1961 [1961]

Q.28 Which city is circular in pattern in India.

भारतातील वर्तुळाकृती आकृतीबंध शहर कोणते आहे.

- A) Agra [आग्रा] C) Lakhnow [लखनौ]
B) Kanpur [कानपूर] D) Delhi [दिल्ली]

Q.29 The agreement on [GATT] and trade was made in

गॅट जकात आणि व्यापार संबंधीत करार इ. स. मध्ये करण्यात आला.

- A) 1960 [1960] C) 1996 [1996]
B) 1994 [1994] D) None of the above [वरील पैकी नाही]

Q.30 Trade between nation or from one nation to another is called trade.

राष्ट्र - राष्ट्रामध्ये किंवा एका राष्ट्रवर दुसऱ्या राष्ट्राशी होणाऱ्या व्यापारास व्यापार म्हणतात.

- A) Financial [आर्थिक] C) View trade [दृश्य व्यापार]
B) International [आंतरराष्ट्रीय] D) None of those [यापैकी नाही]

Q.31 Bhilai is famous for Industry in India.

भारतातील भिलाई हे शहर उद्योगासाठी प्रसिद्ध आहे.

- A) Sugar [साखर] C) Iron - ore [लोह-पोलाद]
B) Cotton textile [सुतीवस्त्र] D) None of these [यापैकी नाही]

Q.32 Basmati is the Main kind of which crop.

बासमती ही कोणत्या पिकाची जात आहे.

- A) Wheat [गहू] C) Rice [तांदूळ]
B) Jawar [ज्वारी] D) None of the above [वरीलपैकी नाही]

Q.33 In what year did globalisation begin in India?

https://srmmun-admin.epariksha.net/InstituteAdmin/Reports/AllQuestions.aspx

भारतात जागतिकीकरणास सुरुवात साली झाली.

- A)1991 [1991] C)1960 [1960]
B)1950 [1950] D)1981 [1981]

Q.34 Womens empowerment is a sense of From within.

महिला सक्षमीकरणातून ची जाणीव होते.

- A)Poverty Alleviation [दारिद्र्य निर्मूलना] C)Welfare [कल्याण]
B)Equality [समानता] D)All of the above [वरील सर्व]

Q.35 Which factors are responsible for the regional disparity in India.

भारतातील प्रादेशिक विषमतेस कोणते घटक कारणीभूत ठरतात.

- A)Disparate distribution of Natural resources [नैसर्गिक साधनसंपत्तीचे असमान वितरण] C)Governmental Policy [शासकीय धोरण]
B)Disparate distribution of Manmade resources [मानवनिर्मित साधनसंपत्तीचे असमान वितरण] D)All of the above [वरील सर्व]

Q.36 Which Indian Industries have been hit by globalisation.

कोणत्या भारतीय उद्योगांना जागतिकीकरणाचा फटका बसला आहे.

- A)Toy Making [खेळणी बनविणे] C)Information Technology [माहिती तंत्रज्ञान]
B)Jute [जुट] D)Cement [सिमेंट]

Q.37 In india which two state are advance in the Production of sugarcane crop?

भारतात कोणती दोन राज्य ऊस उत्पादनात अग्रेसर आहेत.

- A)Maharashtra, Uttar Pradesh [महाराष्ट्र, उत्तरप्रदेश] C)Rajestan, Madhe Pradesh [राजस्थान, मध्यप्रदेश]
B)Andhra Pradesh, Kerale [आंध्रप्रदेश, केरळ] D)Karnataka, Behair [कर्नाटक, बिहार]

Q.38 Tata Iron and Steel company is situated in which of the following city?

टाटा लोह व स्टील कंपनी खालील पैकी कोणत्या शहरात आहे?

- A)Mumbai [मुंबई] C)Surat [सुरत]
B)Jamshedpur [जमशेदपूर] D)Delhi [दिल्ली]

Q.39 How many types of trade in India?

भारतातील व्यापाराचे किती प्रकार पडतात.

- A)Two [दोन] C)Four [चार]
B)Three [तीन] D)Five [पाच]

Q.40 In the area of world what is the percentage of India's area?

भारताचे क्षेत्रफळ जगाच्या क्षेत्रफळाच्या किती टक्के आहे.

- A)2.9 [2.9] C)0.027 [0.027]
B)0.026 [0.026] D)0.024 [0.024]

Hall. No - (51)

(17)

This question paper contains 2 printed pages!

RA—125—2022

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

MAY/JUNE, 2022)

(New Course)

GEOGRAPHY

Paper XVII

(Geography of Maharashtra)

(Thursday, 9-6-2022)

Time : 10.00 a.m. to 12.30 p.m.

Time—2½ Hours

Maximum Marks—40

N.B. :- (i) Attempt all questions.

(ii) Use of map stencil is allowed.

(iii) Draw neat diagrams and sketches wherever necessary.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) नकाशा स्टेंसिलचा वापर करण्यास परवानगी आहे.

(iii) आवश्यक तेथे सूक्ष्म आकृत्या व आराखडे करावा.

1. Write in detail about the drainage systems of Maharashtra. 15
महाराष्ट्राच्या नदीप्रणाली विषयी सविस्तर माहिती लिहा.

Or

(किंवा)

Explain the soil types in Maharashtra.

महाराष्ट्रातील मृदा प्रकार स्पष्ट करा.

2. Write in detail about the sugar industry in Maharashtra. 15
महाराष्ट्रातील साखर उद्योगाविषयी सविस्तर माहिती लिहा.

Or

(किंवा)

Explain the factors affecting on the growth of population in Maharashtra.

महाराष्ट्रातील लोकसंख्या वाढीवर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.

P.T.O.

3. Write short notes on any two of the following :

10

- (a) Western Ghat
- (b) Climate of Maharashtra
- (c) Types of Forest in Maharashtra
- (d) Manganese.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :

- (a) पश्चिम घाट
- (b) महाराष्ट्राचे हवामान
- (c) महाराष्ट्रातील वनांचे प्रकार
- (d) मँगनीज.